

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kaçakçılık ve Organize Suçlarla
Mücadele Daire Başkanlığı

KAÇAKÇILIK VE SAHTECİLİK OLAYLARININ GENEL DEĞERLENDİRMESİ

ANKARA 1996

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı

KAÇAKÇILIK VE SAHTECİLİK OLAYLARININ GENEL DEĞERLENDİRMESİ

ANKARA-1996

İÇİNDEKİLER

I.BÖLÜM

KAÇAKÇILIK

II.BÖLÜM

SAHTECİLİK

GİRİŞ

Suç ve suçlu ile mücadeleyi, sadece failleri yakalayarak adalete teslim etme şeklinde anlamamak gerekir. Bir yandan cezalandırma yapılırken diğer yandan da suçun işlenmesi sebeplerini suç işleyenlerin niteliklerini, sistemden veya teşkilatlanmadan doğan sıkıntıları da değerlendirmek ve tartışmak başarıyı arttırır.

Bu düşünceden hareketle Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı olarak son üç yıldan beri uyuşturucu suçlarının genel bir değerlendirmesinin yapıldığı, konuyu tüm boyutları ile inceleyen, irdeleyen bir kitap yayınlanmaktadır.

Bu yıl, organize suç niteliği daha çok ortaya çıkan, kaçakçılık ve sahtecilik suçlarının değerlendirmesini kapsayan bu yayınla, konuya ilgi duyan araştırmacı, bilim adamı ve mücadeleci kuruluşların "Yapılanlar yeterli mi ?" başka neler yapılmalı, sorularına cevap alınması amacına ulaşılmak istenmektedir.

Suçla mücadelede polisin artık sadece istatistik tutan bir birim olmaktan çok, suçu önlemede topyekün neler yapılabileceği konusunu tartışmaya açması, teknolojik ve toplumsal gelişmelere doğru orantılı seyir izleyen suçlu tipolojisini belirlemeye yardımcı olarak çalışması gerektiğine inanılmaktadır.

Her yıl yenilenmesi düşünülen bu yayın sonuçta, mücadeleci kuruluşlar için öz eleştiri, mağdurlar açısından dikkate davet,suçlular açısından izlenmekte olduklarına dair uyarı olarak kabul edilmelidir.

Bu yayın sadece polis bölgesindeki sahtecilik ve kaçakçılık suçlarını kapsamakta olup, polis istihbarat ve tahkikatlarının bir değerlendirmesidir.
Huzurlu ve güvenli yıllar dileğiyle.......

Kaçakçılık ve Organize
Suçlarla Mücadele
Daire Başkanlığı

SİLAH VE MÜHİMMAT KAÇAKÇILIĞI

Silah ve Mühimmat Kaçakçılığı :

Her türlü silah ve mühimmatı yasalara aykırı olarak gümrük işlemlerine tabi olmaksızın Türkiye'ye ithal ve ithale teşebbüs etmek, veya silah ve mühimmatı yurt içinde üretmek, her ne olursa olsun yasalara aykırı olarak yurtiçine sokulmuş veya yurtiçinde imal edilmiş silah ve mühimmatı yurtiçinde bilerek bir yerden diğer bir yere nakletmek, veya naklettirmek, nakletmeye bilerek aracılık etmek, satmak, satmaya aracılık etmek veya satmak amacıyla bulundurmaktır.

Yolları ve yöntemleri:

Ülkemize yönelik silah ve mühimmat kaçakçılığının muhtemelen silah ticareti ile uğraşan aracı şirketler tarafından yasal olarak kanuni alıcılarına gönderiliyormuş gibi belgeler düzenlenerek gemilere yüklenen silah ve mühimmatın uluslararası denizlerden seyrederek Ortadoğu ülkelerine götürüldükleri, buradan kaçakçı gruplara veya terör örgütlerine teslim edildiği, daha sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu sınırlarımızdan sırtçılık ve karayolu taşımacılığıyla bu bölgelerimizdeki sınır illerimize, buradan da yine karayolu taşımacılığıyla araçların zulalarında diğer bölgelerimize dağıtımının yapıldığı,

Avrupa sınırımızdan ise karayolu vasıtasıyla araçların zula yerlerinde Bulgaristan'dan Edirne ve İstanbul ilimize mühimmat kaçakçılığı yapıldığı,

Sarp sınır kapımızdan turistik amaçlarla ülkemize gelen Gürcistan uyruklu şahısların kendi eşyaları içerisinde silah ve mühimmat getirdikleri ve Doğu Karadeniz İllerimizde pazarlamaya çalıştıkları değerlendirilmektedir.

1993-1995 TARİHLERİ ARASINDA MEYDANA GELEN SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIK OLAYLARININ DEĞERLENDİRMESİ

Silah Mühimmat kaçakçılığı, sıcak savaş tehlikesi ve terör olaylarının tırmandığı dönemlerde ortaya çıkan ve artış gösteren bir kaçakçılık türüdür. En önemli özelliği milliyet, taraf ve siyasi ideoloji gözetmemesidir. Bu kaçakçılık hedeflenen ülkelerin ekonomik kaynaklarına ve gelişmiş insan gücüne yönelmektedir.

Buna göre son yıllarda ülkemizin Doğu ve Güneydoğu Bölgesinde artış gösteren terör olaylarına bağlı olarak bu bölgelerimizde silah ve mühimmat kaçakçılık olayalarının da arttığı gözlenmektedir.

1993-1995 yılları arasında ülkemize yönelik olarak yapılan silah mühimmat kaçakçılığı olaylarının incelenmesinde;

Suriye, İran ve Irak'tan genellikle sırtçılık tabir edilen yollarla Körfez Savaşı sırasında ülkemize sığınan peşmergeler ve daha sonra yine Irak'tan ülkemize gelen sığınmacıların beraberlerinde getirmiş oldukları silahların aracı eller vasıtasıyla pazarlanmasının yapıldığı, ancak son zamanlar özellikle Irak'tan ülkemize yönelik taşımacılık yapan tankerler içerisinde, kamyonların zula yerlerinde külliyetli miktarlarda silah ve mühimmatın kaçakçılar tarafından Doğu ve Güneydoğu Bölgelerimize sokulduğu, buralardan diğer bölgelerimize sevk edildiği ve pazarlandığı, yakalanan silahların içerisinde Irak ve İran menşeili silahların da bulunduğu,

Ülkemizdeki kaçakçı örgütlerinin zamanla uluslararası kaçakçı örgütleri ile çalışmaya başlamaları ve uluslararası terör örgütlerinden ülkemizi bölmek ve parçalamak isteyen, bu amaçla faaliyet gösteren PKK terör örgütü ve diğer örgütlerle amaçları doğrultusunda işbirliği içerisine girdikleri değerlendirilmektedir.

Günün değişen şartlarına göre ellerindeki silahlarını yenilemek amacında olan PKK terör örgütünün muhtelif cins ve çapta silah ve mühimmatı İran ve Irak sınırlarımızdan örgüt üyesi veya sempatizanı kaçakçılar aracılığıyla maddi ve manevi destek sağlamak için ülkemize yönelik kaçakçılık yaptıkları,

Olayların Şırnak, Şanlıurfa, Mardin, Gaziantep, Diyarbakır, Van, İçel, Ankara, Afyon, Samsun, Rize, Ordu, Giresun ve Sakarya illlerinde yoğunluk kazandığı, bu olaylara karışanların büyük bir kısmının Afyon, Şanlıurfa, Batman, Van, Şırnak, Diyarbakır, Ağrı, Bolu, Ordu, Rize, Samsun, Manisa ve Adana nüfusuna kayıtlı oldukları anlaşılmıştır.

Yakalanan yabancı uyruklu şahısların 13'ü kadın toplam 24 olup bunlardan sadece ikisi firardır. Türk vatadaşlarından ise 14'ü kadın toplam 1926 olup 203'ü firardır.

1994 yılında Bulgaristan 'dan ülkemize yönelik mühimmat kaçakçılığının olması, Doğu ve Güneydoğu illerimizde faaliyet gösteren PKK Terör Örgütünün eylem ve faaliyetleri sonucu vatandaşlarımızın kendi kendilerini koruma çabasına girmeleri neticesinde silahlara karşı talebin fazlalaşması, açılan Sarp Sınır Kapısından yurdumuza giriş yapan Gürcistan uyruklu şahısların da 1993 yılından itibaren muhtelif cins ve çapta silah ve mühimmatı beraberlerinde getirmek suretiyle kaçakçılığa başlamaları, 1995 yılında Kuzey Irak'tan yurdumuza yönelik olarak kaçakçılığın artmış olması ve yakalanan yerli yapı silah sayısındaki yükseliş son yıllarda silah mühimmat kaçakçılık olaylarının çoğalmasının başlıca nedenleri olduğu değerlendirilmektedir.

1993 YILINDA MEYDANA GELEN SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIĞI OLAYLARINA AİT İSTATİSTİKİ BİLGİLER

S U Ç T Ü R Ü				TOPLU KAÇAK.	MÜNFERİT KAÇAK.	TOPLAM
OLAY	FAİLİ MEÇHUL					
	FAİLİ BİLİNEN			42	36	78
	TOPLAM			42	36	78
ÖLÜ			KADIN			
			ERKEK			
YARALI			KADIN			
			ERKEK			
SANIK	YAKALANAN	TC	KADIN	4	2	6
			ERKEK	323	88	401
		YABANCI	KADIN	1		1
			ERKEK	1		1
	FİRAR	TC	KADIN			
			ERKEK	44	5	49
		YABANCI	KADIN			
			ERKEK			
	T O P L A M			373	105	468
ELE GEÇİRİLEN SUÇ ALETLERİ		AĞIR SİLAH		8	5	13
		UZUN NAM. SİLAH		149	54	203
		TABANCA		306	134	440
		AV TÜFEĞİ				
		FİŞEK		57034	82346	139350
		BOMBA				
		DİNAMİT				
		PATLAYICI MADDE				
		MAYIN				
		FÜNYE, KAPSUL				
		SANİYELİ FİTİL				
		DELİCİ, KESİCİ		32		32
		SARJOR		1231	162	1393
		ROKETAT.SEVK.FİŞ.		23		23
		HAVAN			8	8
		ŞERİT				
		İŞARET FİŞEĞİ		1		1
		HAVAN DÜRBÜNÜ			5	5

1994 YILINDA MEYDANA GELEN SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIĞI OLAYLARINA AİT İSTATİSTİKİ BİLGİLER

S U Ç T Ü R Ü				TOPLU KAÇAK.	MÜNFERİT KAÇAK.	TOPLAM
OLAY	FAİLİ MEÇHUL					
	FAİLİ BİLİNEN			92	72	164
	TOPLAM			92	72	164
ÖLÜ			KADIN			
			ERKEK			
YARALI			KADIN			
			ERKEK			
SANIK	YAKALANAN	TC	KADIN	4		~~7~~ 4
			ERKEK	667	120	787
		YABANCI	KADIN	7	3	10
			ERKEK	2	6	8
	FİRAR	TC	KADIN			
			ERKEK	45	8	53
		YABANCI	KADIN			
			ERKEK			
	TOPLAM			725	137	862
ELE GEÇİRİLEN SUÇ ALETLERİ		AĞIR SİLAH				
		UZUN NAM. SİLAH		91	96	187
		TABANCA		635	141	776
		AV TÜFEĞİ				
		FİŞEK		80026	8687	88713
		BOMBA		10		10
		DİNAMİT		63		63
		PATLAYICI MADDE				
		MAYIN		1		1
		FÜNYE, KAPSUL		255		255
		SANİYELİ FİTİL		200		200
		DELİCİ, KESİCİ		3	29	32
		SARJOR		846	246	1092
		ROKETAT.SEVK.FİŞ.				
		HAVAN				
		ŞERİT				
		İŞARET FİŞEĞİ		14		14
		HAVAN DÜRBÜNÜ				

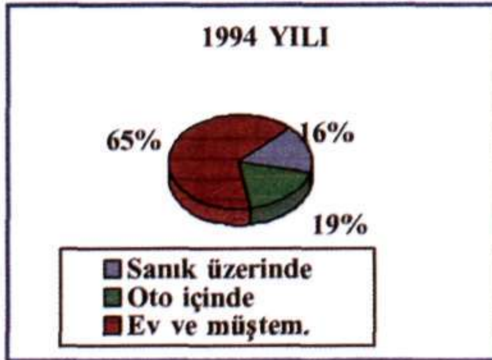
1995 YILINDA MEYDANA GELEN SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIĞI OLAYLARINA AİT İSTATİSTİKİ BİLGİLER

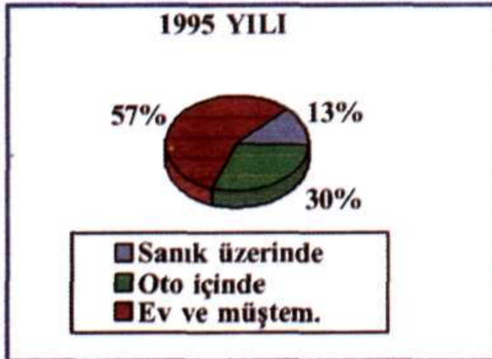
S U Ç T Ü R Ü				TOPLU KAÇAK.	MÜNFERİT KAÇAK.	TOPLAM
OLAY	FAİLİ MEÇHUL					
	FAİLİ BİLİNEN			61	74	135
	TOPLAM			61	74	135
Ö L Ü			KADIN			
			ERKEK			
Y A R A L I			KADIN			
			ERKEK		1	1
SANIK	YAKALANAN	TC	KADIN		2	2
			ERKEK	361	161	522
		YABANCI	KADIN			
			ERKEK			
	FİRAR	TC	KADIN		2	2
			ERKEK	77	22	99
		YABANCI	KADIN			
			ERKEK		2	2
	T O P L A M			438	190	628
ELE GEÇİRİLEN SUÇ ALETLERİ		AĞIR SİLAH				
		UZUN NAM. SİLAH		58	17	75
		TABANCA		503	251	754
		AV TÜFEĞİ		4	1	5
		FİŞEK		19320	17384	36704
		BOMBA		130	2	132
		DİNAMİT				
		PATLAYICI MADDE		1		1
		MAYIN				
		FÜNYE, KAPSUL				
		SANİYELİ FİTİL				
		DELİCİ, KESİCİ		4	60	64
		SARJOR		830	341	1171
		ROKETAT.SEVK.FİŞ.				
		HAVAN				
		ŞERİT				
		İŞARET FİŞEĞİ				
		HAVAN DÜRBÜNÜ				

1993-1995 TARİHLERİ ARASINDA YAKALANAN SİLAH VE MÜHİMMATLARIN YAKALANMA YERLERİNE GÖRE DEGERLENDIRMESI

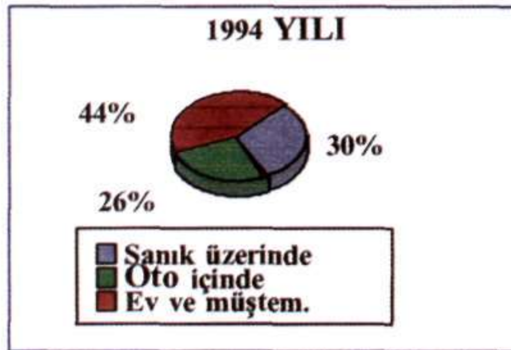
TOPLU KAÇAKÇILIK — **MÜNFERİT KAÇAKÇILIK**

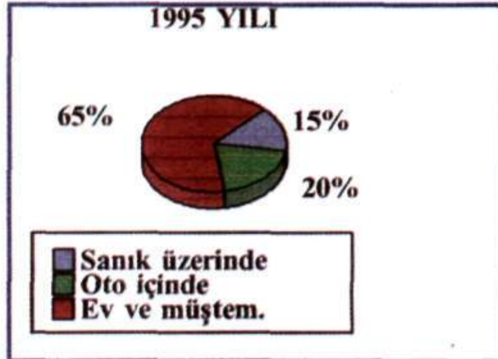

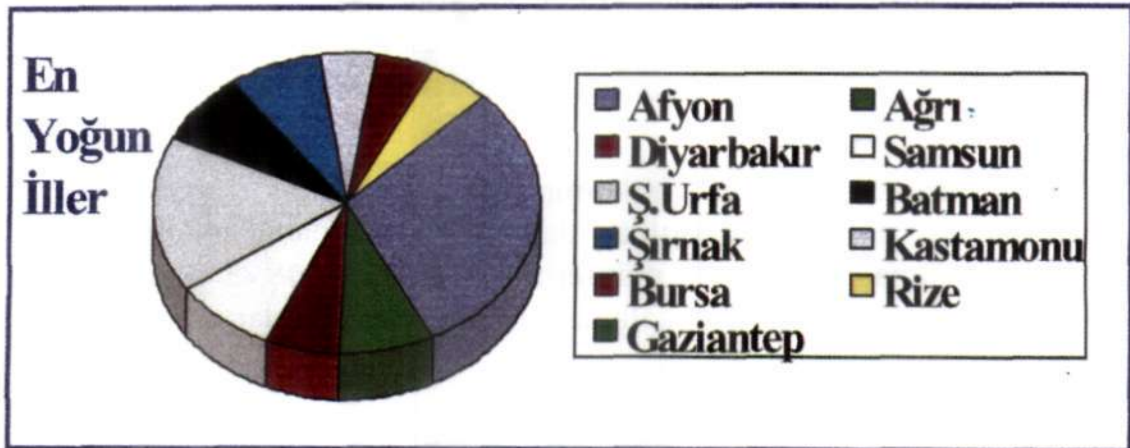

Yakalanan silah ve mühimmatlar yakalanma yerlerine göre incelendiğinde; toplu kaçakçılık olaylarında kaydadeğer herhangi bir değişikliğin olmadığı, ancak münferit kaçakçılıkta 1995 yılında ev ve müştemilatında gerçekleşen yakalamaların arttığı ve otolarda yakalamaların ise biraz düştüğü gözlenmektedir.

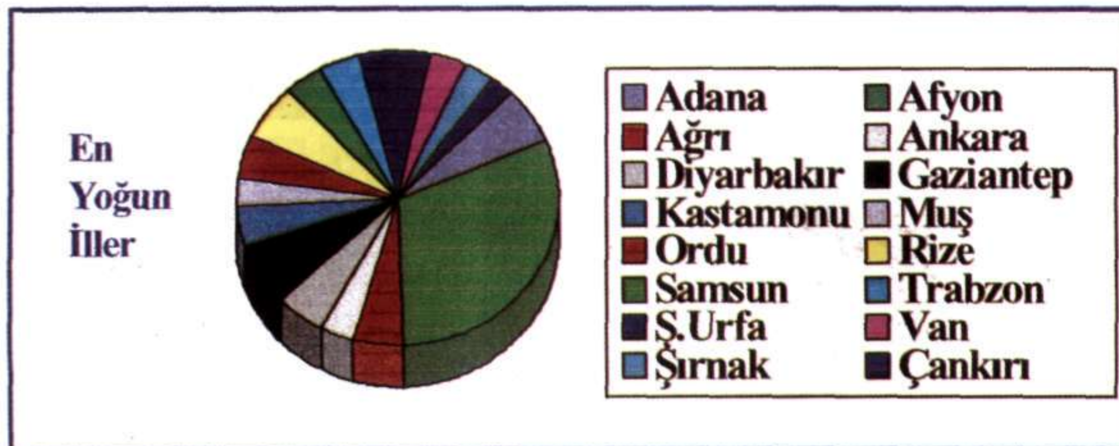
1993 YILINDA SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIK SUÇLARINA KARIŞAN SANIKLARIN NÜFUSA KAYITLI OLDUKLARI İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Adana	6	Gaziantep	15	Ordu	3
Adıyaman	8	Giresun	5	Rize	17
Afyon	96	Hakkari	8	Sakarya	8
Ağrı	26	Hatay	3	Samsun	27
Amasya	2	İçel	7	Siirt	5
Ankara	7	İstanbul	2	Sivas	3
Balıkesir	1	İzmir	3	Tokat	7
Bolu	2	Kars	1	Trabzon	8
Bursa	15	Kastamonu	15	Ş. Urfa	55
Çankırı	1	Kayseri	3	Van	13
Denizli	1	Konya	3	Zonguldak	1
Diyarbakır	20	Malatya	7	Batman	25
Elazığ	2	Manisa	1	Şırnak	25
Erzincan	10	Mardin	12		
Erzurum	11	Muş	6		

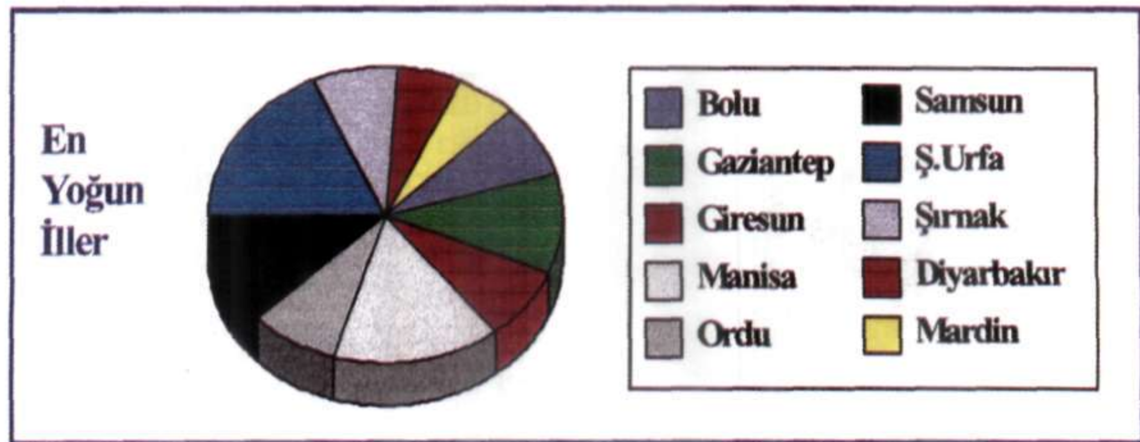
1994 YILINDA SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIK SUÇLARINA KARIŞAN SANIKLARIN NÜFUSA KAYITLI OLDUKLARI İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Adana	38	Erzincan	1	Mardin	11
Adıyaman	11	Erzurum	10	Muş	20
Afyon	193	Gaziantep	44	Nevşehir	3
Ağrı	32	Giresun	13	Niğde	3
Amasya	3	Gümüşhane	13	Ordu	30
Ankara	21	Hakkari	10	Rize	37
Antalya	11	Hatay	5	Sakarya	7
Artvin	1	İçel	8	Samsun	25
Aydın	7	İstanbul	6	Siirt	5
Balıkesir	1	İzmir	5	Sivas	14
Bitlis	13	Kars	14	Tokat	2
Burdur	5	Kastamonu	27	Trabzon	27
Bolu	3	Kayseri	3	Tunceli	1
Bursa	3	Kırşehir	1	Ş.Urfa	45
Çanakkale	7	Kocaeli	8	Uşak	2
Çankırı	15	Konya	9	Van	22
Çorum	6	Kütahya	2	Zonguldak	4
Denizli	8	Malatya	5	Batman	5
Diyarbakır	31	Manisa	11	Şırnak	20
Elazığ	1	K.Maraş	7	Bartın	1

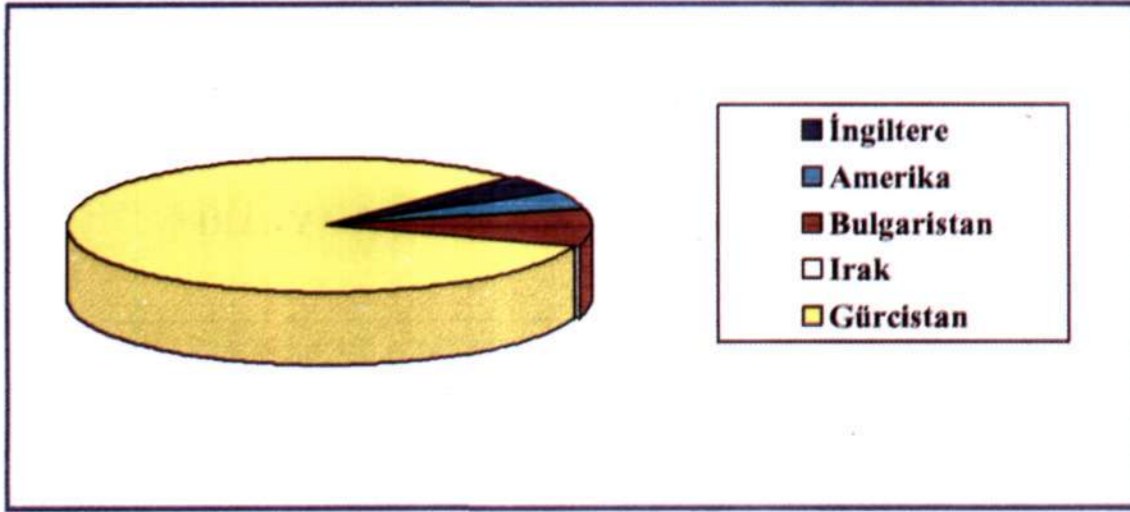
1995 YILINDA SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIK SUÇLARINA KARIŞAN SANIKLARIN NÜFUSA KAYITLI OLDUKLARI İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Adana	2	Erzincan	1	Rize	5
Adıyaman	1	Erzurum	10	Sakarya	9
Afyon	9	Gaziantep	44	Samsun	36
Ağrı	3	Giresun	13	Siirt	4
Amasya	1	Gümüşhane	13	Sivas	6
Ankara	9	Hakkari	10	Tekirdağ	6
Antalya	1	Hatay	5	Tokat	5
Artvin	1	İçel	8	Trabzon	11
Aydın	3	İstanbul	6	Ş.Urfa	54
Bingöl	2	İzmir	5	Uşak	1
Bitlis	8	Kastamonu	1	Van	13
Bolu	24	Kayseri	4	Aksaray	1
Çanakkale	1	Kocaeli	13	Bayburt	5
Çankırı	1	Konya	6	Karaman	1
Çorum	2	Malatya	3	Kırıkkale	1
Denizli	5	Manisa	46	Batman	9
Diyarbakır	17	Mardin	16	Şırnak	23
Elazığ	13	Ordu	23	Bartın	1

1993-1995 YILLARI ARASINDA YAKALANAN YABANCI UYRUKLU SANIKLARIN DAĞILIMI

Gürcistan	19
Bulgaristan	2
Amerika	1
İngiltere	1
Irak	1

SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIK SUÇLARININ İŞLENİŞ BİÇİMLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRMESİ

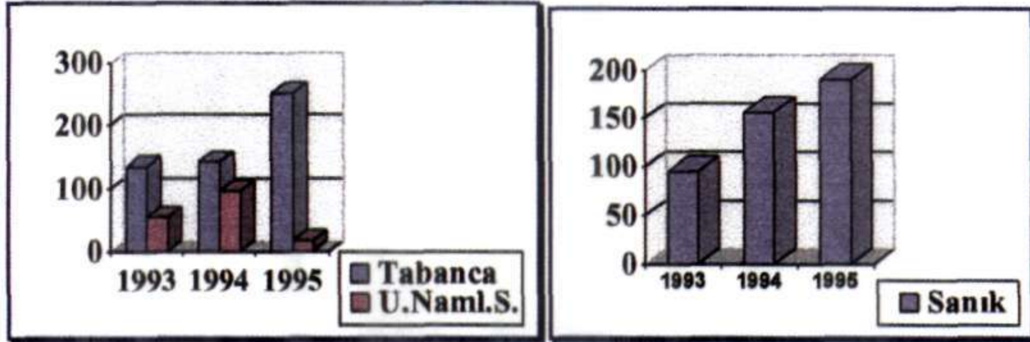
6136 Sayılı Kanunun 12. ve 14. maddeleri TCK'nun 264.maddesi kapsamına giren silah mühimmat kaçakçılık suçları, diğer kaçakçılık türlerinde de olduğu gibi:

A-Münferit (tek başına)
B-Teşekkül halinde
C-Toplu kaçakçılık olarak yapılmaktadır.

A)Münferit kaçakçılık: Adından da anlaşılacağı üzere tek kişi tarafından yapılan kaçakçılık türüdür.

MÜNFERİT KAÇAKÇILIK OLAYLARI

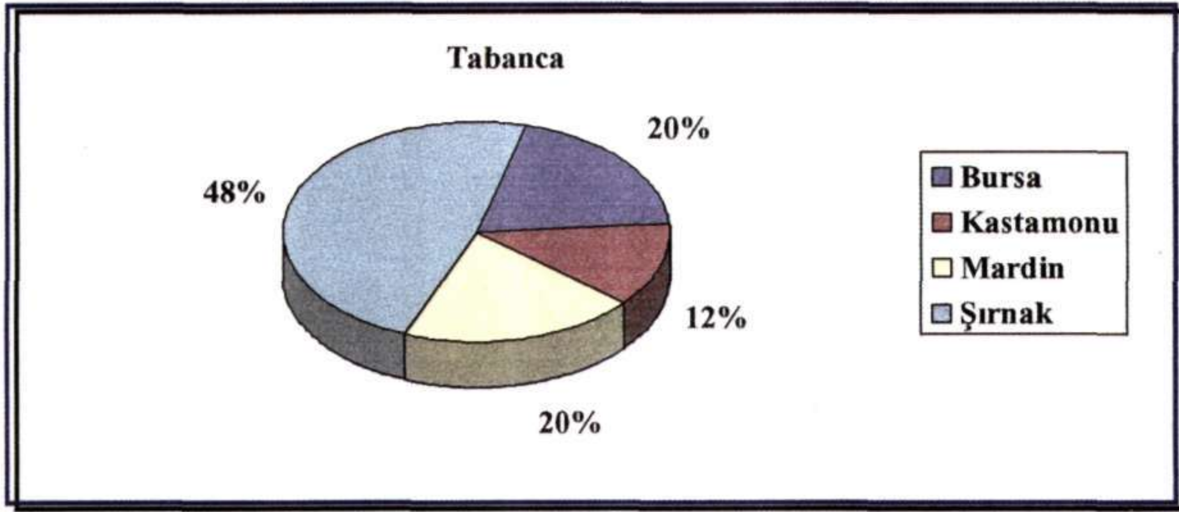
YILLAR	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
1993	36	95	134	54	82346
1994	72	156	141	96	8687
1995	74	190	251	17	17384

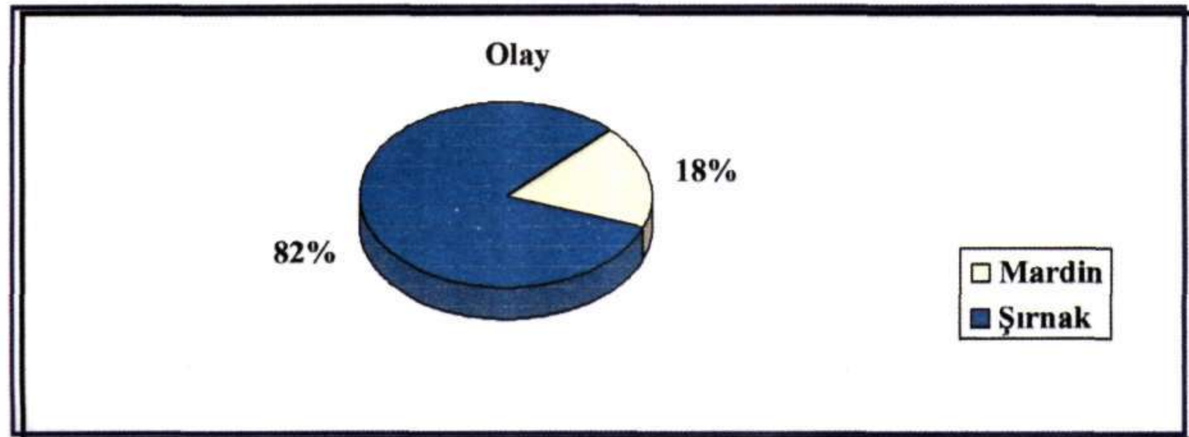

1993-1995 tarihleri arasında meydana gelen münferit kaçakçılık olaylarında olay, sanık ve tabanca sayısı artmış fakat uzun namlulu silah ve fişek sayısı düşmüştür.

1993 YILINDA EN FAZLA SİLAH MÜHİMMAT YAKALANAN İLLERİMİZ
(Münferit Kaçakçılık)

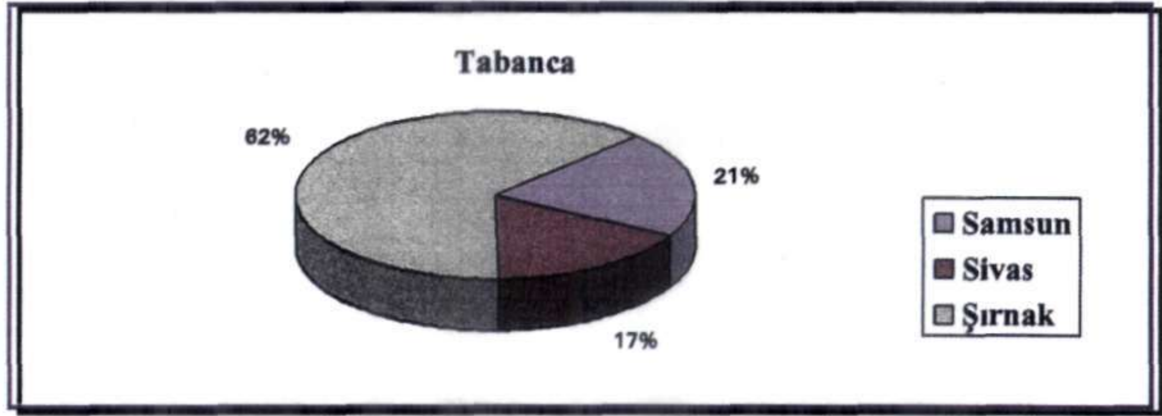
İLLER	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
BURSA	1	15	21	--	1530
KASTAMONU	1	15	13	--	140
MARDİN	4	10	21	6	1195
ŞIRNAK	18	20	51	40	50511

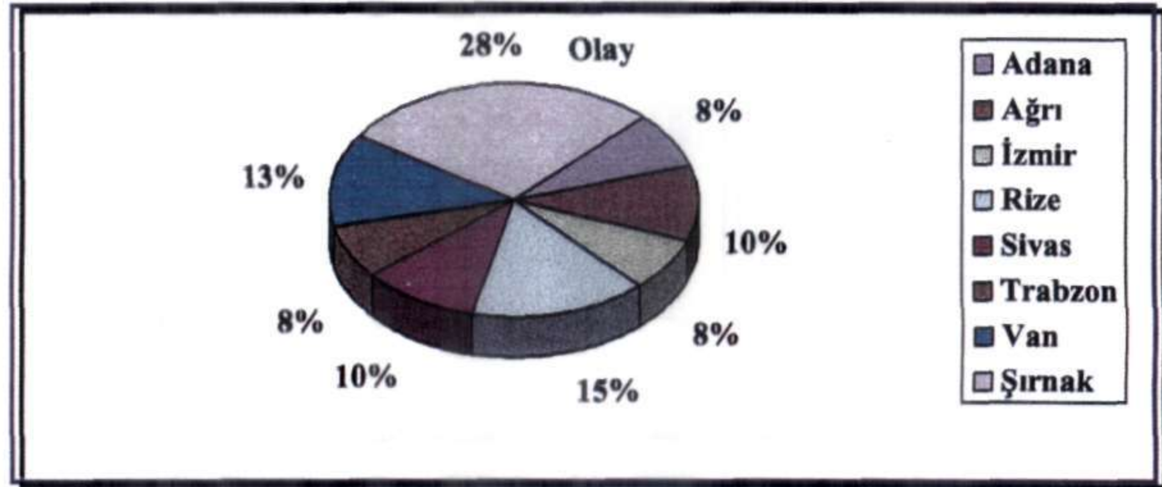

1994 YILINDA EN FAZLA SİLAH MÜHİMMAT YAKALANAN İLLERİMİZ
(Münferit Kaçakçılık)

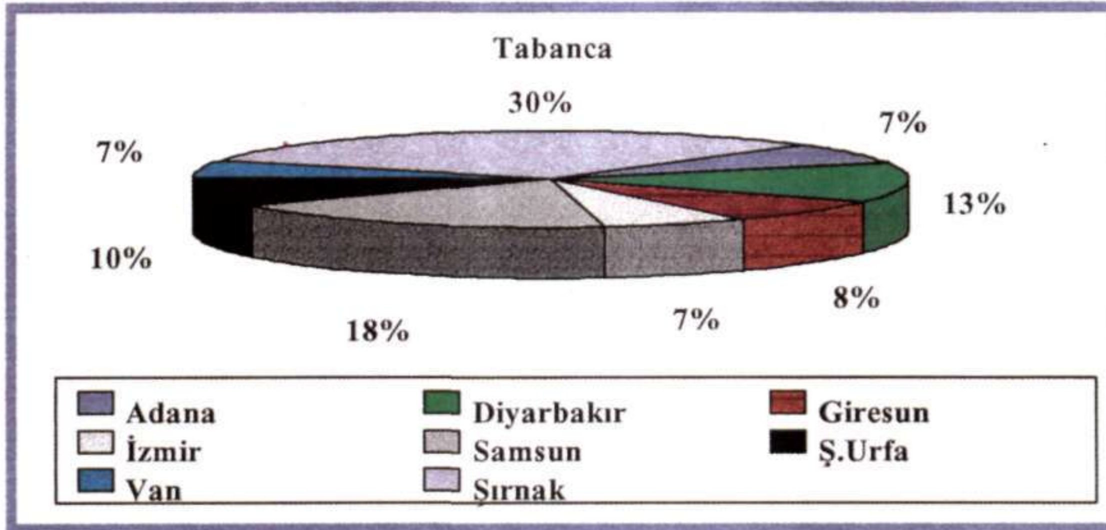
İLLER	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
ADANA	3	6	--	3	56
AĞRI	4	11	--	11	625
İZMİR	3	9	5	1	129
RİZE	6	13	--	7	307
SAMSUN	1	3	16	--	75
SİVAS	4	8	13	1	35
TRABZON	3	6	3	1	231
VAN	5	7	9	1	31
ŞIRNAK	11	14	49	61	3234

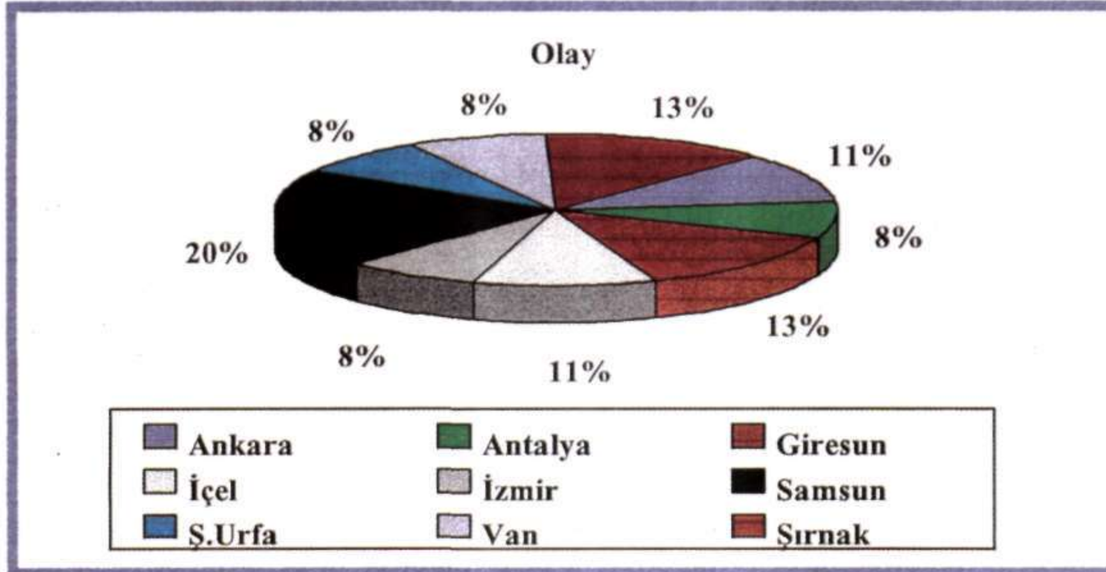

1995 YILINDA EN FAZLA SİLAH MÜHİMMAT YAKALANAN İLLERİMİZ
(Münferit Kaçakçılık)

İLLER	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
ADANA	2	8	12	--	118
ANKARA	4	15	9	--	730
ANTALYA	3	3	6	1	213
DİYARBAKIR	2	3	22	--	--
GİRESUN	5	7	13	--	849
İÇEL	4	8	4	6	741
İZMİR	3	6	11	--	51
SAMSUN	8	18	30	--	161
Ş.URFA	3	18	16	1	2010
VAN	3	9	11	1	88
ŞIRNAK	5	8	51	--	3953

B)Teşekkül halinde kaçakçılık: Teşekkül halinde kaçakçılık ile kaçakçılık için teşekkül meydana getirme eylemlerini birbirine karıştırmamak gerekir.

1918 Sayılı yasanın 26.maddesi:

Kaçakçılık ile iştigal etmek maksadı ile iki veya daha fazla kimselerin evvelden anlaşıp birleşmeleri kaçakçılık için teşekkül sayılır.

Teşekkül halinde kaçakçılıktan söz edebilmek için birden çok kişinin bir araya gelmesinin gerektiği aşikardır ve devamlılık ifade ettiğinden tek bir kaçakçılık suçu işlemek amacıyla bir araya gelmek teşekkül halinde kaçakçılık sayılmaz.Bu takdirde toplu kaçakçılık hükümlerinin uygulanması gerekir.

1993-1995 tarihleri arasında meydana gelen silah mühimmat kaçakçılık olaylarında teşekkül halinde kaçakçılığa rastlanılmamıştır.

C) Toplu kaçakçılık: 1918 Sayılı Kanunun 27.Maddesi;

İki veya daha ziyade kişilerin maddi ve manevi dayanışma içerisinde işledikleri fiil toplu kaçakçılık olarak kabul edilmiştir.Toplu kaçakçılıkta devamlılık yoktur, tek bir kaçakçılık fiilinin işlenmesi için faillerin bir araya gelmesi yeterlidir. Bir menfaat ortakalılğının bulunması şart değildir. Kaçak eşya bir şahsa ait olmakla birlikte olay içerisindeki diğer faillerin hareketleri ile sağlayacakları menfaat karşılığında kaçakçılık fiilini gerçekleştirebilirler.

Yapılan bu tanıma göre toplu kaçakçılıktan söz edebilmek için üç şartın oluşması gerekir:

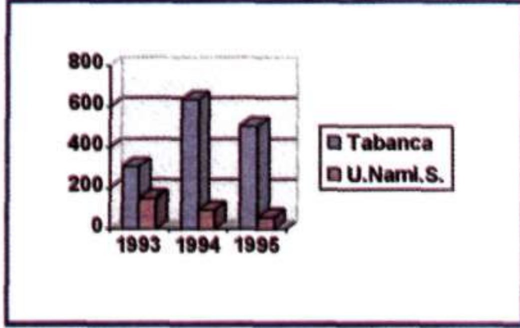
1-En az iki kişi tarafından kaçakçılık eylemlerinden birinin işlenmiş veya işlenmeye kalkışılmış bulunması,

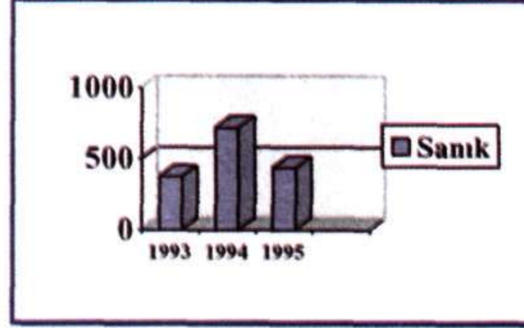
2-En az iki kişinin maddi unsurlarının gerçekleşmesinde katkısı bulunması,

3-Sanıkların maddi ve manevi dayanışma içinde bulunması.

TOPLU KAÇAKÇILIK OLAYLARI

YILLAR	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
1993	42	373	306	149	57034
1994	92	718	635	91	80026
1995	61	438	503	58	19320

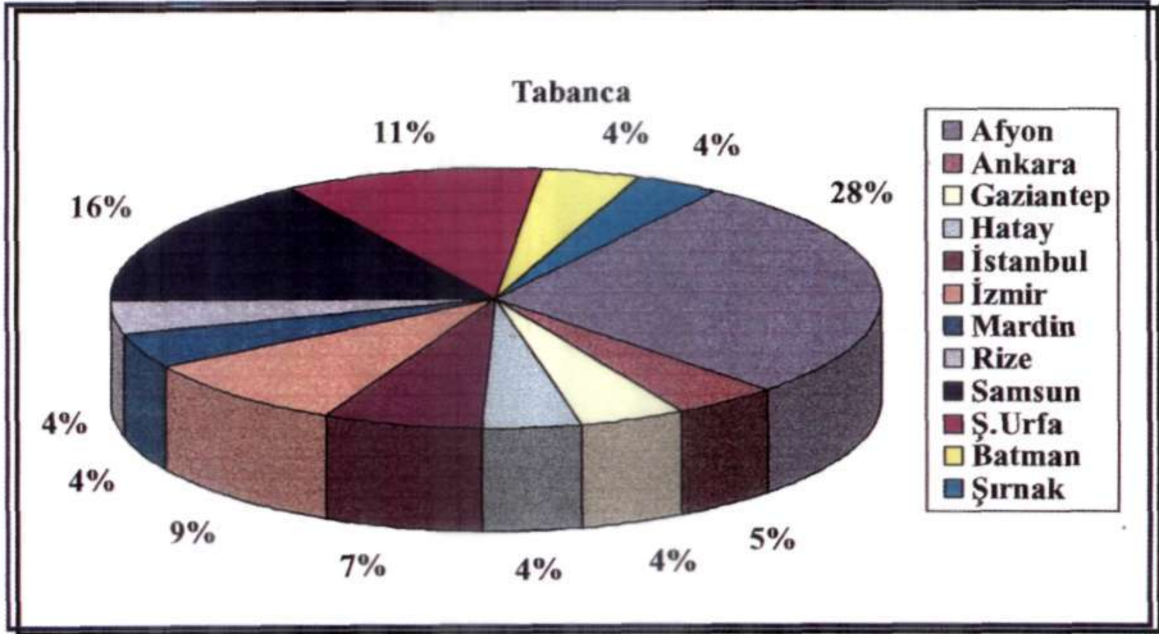

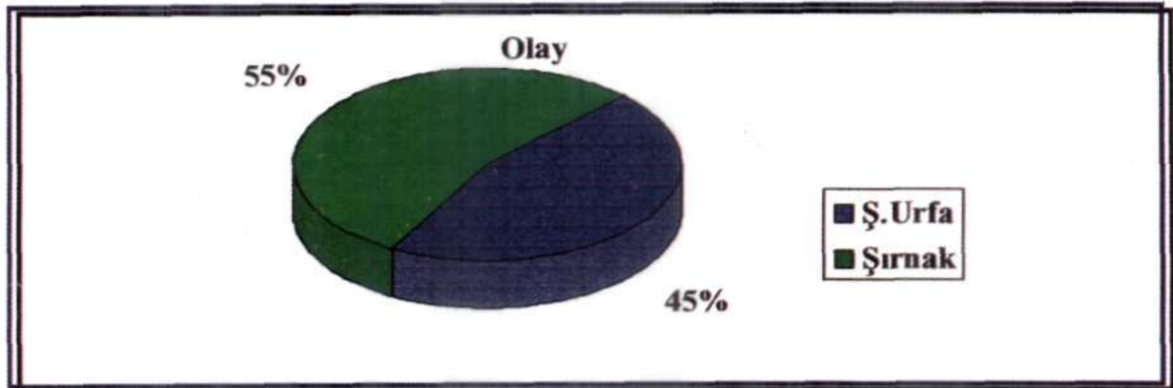

1993-1995 tarihleri arasında meydana gelen toplu kaçakçılık olaylarında bir düşüş olmamasına rağmen uzun namlulu silahlarda ve fişeklerde azalma görülmektedir.

1993 YILINDA EN FAZLA SİLAH MÜHİMMAT YAKALANAN İLLERİMİZ
(Toplu Kaçakçılık)

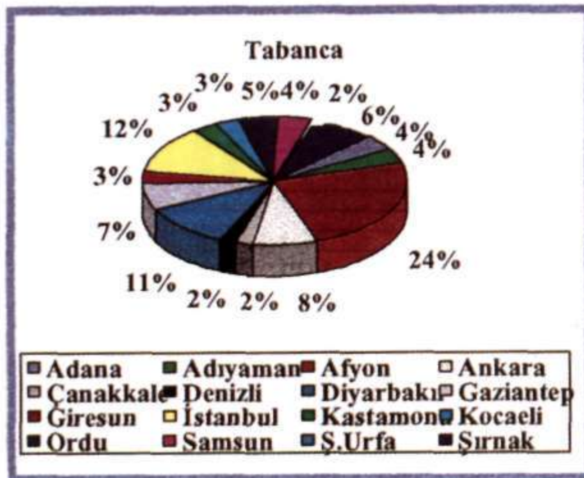
İLLER	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
AFYON	2	100	78	--	582
ANKARA	1	9	13	--	14
GAZİANTEP	2	7	12	--	--
HATAY	2	6	12	3	1090
İSTANBUL	2	13	19	1	70
İZMİR	2	17	26	--	17
MARDİN	1	8	12	19	7555
RİZE	2	12	12	--	73
SAMSUN	2	29	45	--	736
Ş. URFA	5	40	30	10	7078
BATMAN	2	23	12	2	157
ŞIRNAK	6	19	10	51	28910

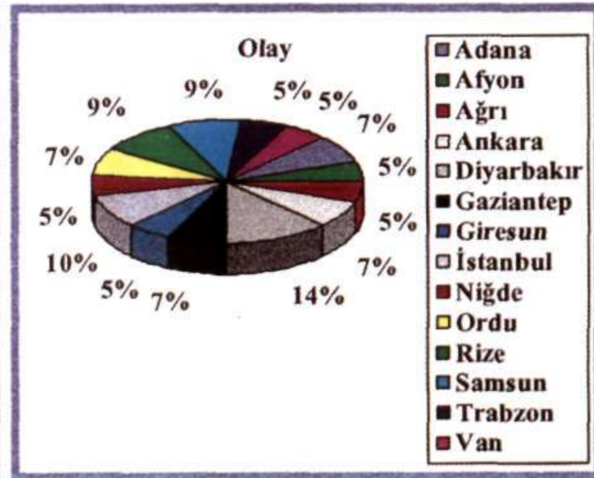

1994 YILINDA EN FAZLA SİLAH MÜHİMMAT YAKALANAN İLLERİMİZ
(Toplu Kaçakçılık)

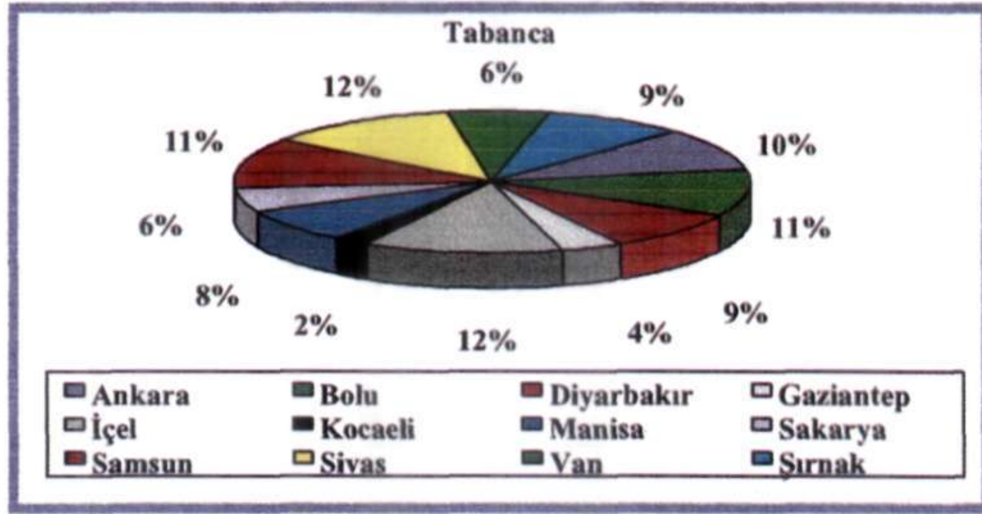
İLLER	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
ADANA	4	35	22	3	4277
ADIYAMAN	1	3	21	--	--
AFYON	3	192	129	3	858
AĞRI	3	16	3	23	208
ANKARA	4	37	41	--	808
ÇANAKKALE	1	9	12	--	--
DENİZLİ	2	14	11	--	198
DİYARBAKIR	7	24	58	--	610
GAZİANTEP	4	38	38	--	1224
GİRESUN	3	13	14	4	--
İSTANBUL	5	40	64	--	48424
KASTAMONU	1	17	17	--	58
KOCAELİ	1	15	15	--	1093
NİĞDE	3	5	3	--	18
ORDU	4	27	28	1	884
RİZE	5	20	9	--	205
SAMSUN	5	22	20	--	1314
Ş.URFA	1	21	11	3	172
TRABZON	3	25	9	--	547
VAN	3	9	3	15	8187
ŞIRNAK	2	7	32	1	--

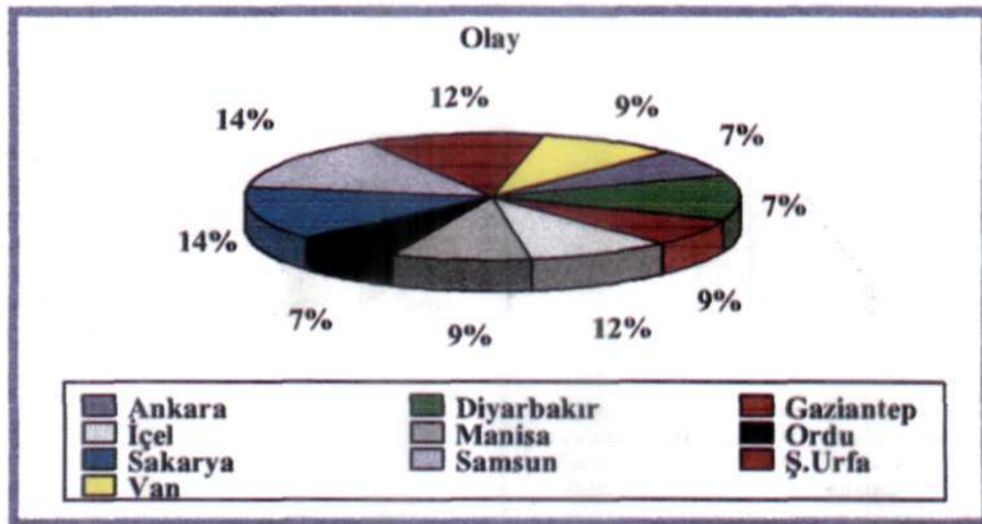

1995 YILINDA EN FAZLA SİLAH MÜHİMMAT YAKALANAN İLLERİMİZ
(Toplu Kaçakçılık)

İLLER	OLAY	SANIK	TABANCA	U.NAML.S.	FİŞEK
ANKARA	3	21	42	--	123
BOLU	1	43	45	2	126
DİYARBAKIR	5	25	38	2	36
GAZİANTEP	3	18	16	1	725
İÇEL	4	30	53	11	8610
KOCAELİ	1	13	10	--	26
MANİSA	4	68	33	--	189
SAKARYA	6	25	24	--	595
SAMSUN	6	35	48	--	81
SİVAS	1	2	53	--	200
Ş.URFA	5	35	3	15	1301
VAN	4	12	27	13	288
ŞIRNAK	1	8	38	2	20

SİLAH KAÇAKÇILIĞI YOLLARININ VE MENŞEİNİN TESPİTİ İÇİN YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

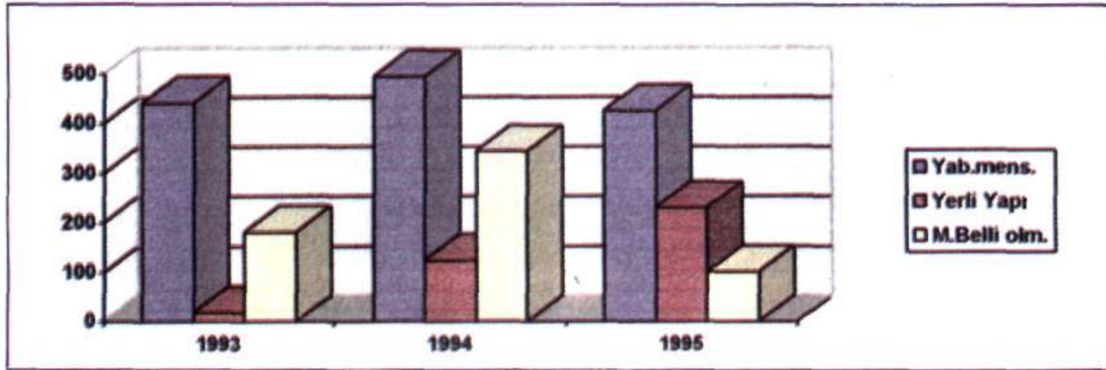
Yurdumuz polis bölgesinde yakalanan silahlar incelendiğinde;

	Yab.Menş	Yerli Yapı	Menş.Belli Olm.	Toplam
1993	442	20	181	643
1994	494	125	344	963
1995	425	230	101	756

adet silahın yakalandığı anlaşılmıştır.

Yerli el yapımı silahların yıllara göre dağılımı şu şekildedir.

	El yapımı
1993	17
1994	119
1995	225

Yakalanan silahlar incelendiğinde ;

Yabancı menşeili silahlarda bir değişikliğin olmadığı, fakat menşei belli olmayan silahlarda bir azalma, yerli yapı silahlarda ise 1994 ve 1995 yıllarında bir artış olduğu gözlenmektedir

1993-1995 TARİHLERİ ARASINDA YAKALANAN YABANCI MENŞEİLİ SİLAHLARIN DEGERLENDİRMESİ

Yabancı menşeili silahların kaçakçılık güzergahını ve menşeini tespit etmek amacı ile bu silahların formları ile fotoğrafları üretici ülkelere, kimlere, ne zaman ve ne şekilde satıldığının belirlenebilmesi için İnterpol Daire Başkanlığına gönderilerek alınan cevaplara göre ülkemize yönelik silah kaçakçılığı yollarının tespitine çalışılmaktadır.

ÜLKEMİZDE YAKALANAN YABANCI MENŞEİLİ SİLAHLARIN ÜRETİCİ ÜLKELERE GÖRE DAĞILIMI

ÜLKELER	1993	1994	1995	TOPLAM
ALMANYA	11	10	9	30
ARJANTİN	3	4	5	12
ABD	5	7	2	14
AVUSTURYA	1	--	1	2
BELÇİKA	124	132	143	399
BULGARİSTAN	8	1	3	12
BREZİLYA	1	--	1	2
ÇEKOSLOVAKYA	84	132	70	286
ÇİN	57	20	30	107
FRANSA	13	29	10	52
IRAK	39	37	40	116
İRAN	--	4	--	4
İTALYA	26	23	25	74
İSPANYA	38	57	30	125
MACARİSTAN	19	12	4	35
POLONYA	--	1	--	1
RUSYA	12	20	46	78
YUGOSLAVYA	1	5	6	12
TOPLAM	442	494	425	1361

Bu doğrultuda yapılan çalışmalarda 1993-1995 yılları arası şubemize intikal eden 1361 adet adet menşei belli olan silahtan form ve fotografları tam olan 477 adet silah İnterpol Daire Başkanlığı vasıtasıyla üretici ülkelere sorulmuş, 156 adedi olumlu olmak üzere 274 adet silah hakkında bilgi alınmıştır.

1993-1995 YILLARI ARASINDA ÜLKEMİZDE YAKALANAN YABANCI MENŞEİLİ SİLAHLAR HAKKINDA INTERPOL'DEN ALINAN CEVAPLAR												
ÜLKELER	**TOPLAM SORULAN**			**OLUMLU CEVAP**			**OLUMSUZ CEVAP**			**BİLGİ VERİLMEYEN**		
	93	94	95	93	94	95	93	94	95	93	94	95
ARJANTİN	2	3	4						4	2	3	
ALMANYA	2	9	9				2	3	2		6	7
ABD	1	3	6				1	2	1		2	4
BELÇİKA	17	78	40	8	53	20	2	16	3	7	13	13
ÇEKOSLOVAKYA	8	79	33		29	5		20	29	1	12	24
FRANSA		27	10					14	3		10	10
İTALYA	3	27	23		2			7	1	3	13	27
İSPANYA	7	54	20	6	26	7		7	1		21	13
MACARİSTAN	2	8	2							2	8	2

Alınan olumlu cevaplar incelendiğinde; ele geçirilen silahların en fazla aşağıdaki ülkelere ve bu ülkelerdeki firmalar veya şahıslara satıldığı,

Son Alıcılar	**Silah Sayısı**
Ürdün	24
Bulgaristan	20
Irak	18
Almanya	16
Belçika	13
Fransa	10
İngiltere	6
Avusturya	5
Lübnan	3
Hollanda	3

Olumsuz cevaplar incelendiğinde; bu silahların eski silah olduğu, kaydının silindiği, 2 Dünya Savaşı sırasında imal edilenlerden olduğu, bazı firmalarının kapatıldığı ve bazı silahların çalındığı için haklarında kayıt bulunmadığı şeklinde cevaplar geldiği,

Toplam 203 silah hakkında ise hiç bilgi verilmediği,

Anlaşılmıştır.

PKK VE SİLAH MÜHİMMAT KAÇAKÇILIK OLAYLARI

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgemizde faaliyet gösteren yasa dışı PKK Terör Örgütü, bu bölgemize sınır olan İran, Irak ve Suriye devletlerinin çeşitli bölgelerinde kamp kurdukları, terörist faaliyetlerini sürdürmeleri için ülkemize geçişlerinde temin ettikleri çok miktarda silah ve fişekleri beraberinde getirdikleri ya da çeşitli nakil vasıtalarının zula yerlerinde gönderdikleri, yakalanan örgüt mensubu ve sanık beyanlarından anlaşılmaktadır.

PKK Terör Örgütü ile Bağlantılı Silah Mühimmat Kaçakçılık Olayları:

1-17.12.1990 tarihinde Van ve Muş illerinde yapılan operasyonlarda 13 sanık toplam 2215 adet çeşitli çap ve markada fişek ile ele geçirilmiş olup sanıklardan Yavuz COŞKUN'un ifadesinden; kendisinin PKK Terör Örgütü mensubu, diğerlerinin ise örgüt sempatizanı olduklarını, İran'ın Maku şehrinde terör eğitimi gördüklerini ve çeşitli tarihlerde İran'dan ülkemize silah soktuklarını,

2-06.07.1992 tarihinde Batman ilinde yapılan operasyonlarda 9 sanıkta; 9 adet tabanca, 50 adet fişek ele geçirildiğini, olayla ilgili 3 sanığın firarda olduklarını, firari sanıklardan Mahsun KAYA, Musa ERİN ve Abdülkerim İŞ'in PKK Terör Örgütü mensubu olduklarını, yakalanan sanıkların ise örgüt sempatizanı olduklarını, yakalanan silah ve fişekleri Irak'tan temin ettiklerini,

3-19.12.1992 tarihde Batman ilinde yapılan operasyonda 3 sanıkta 32 adet Kalaşhnikov marka uzun namlulu silah, 2 adet tabanca, 15404 adet çeşitli çap ve markada fişek ele geçirildiği, yakalanan sanıklardan İsmail ONAÇ'ın ifadesinde; PKK terör örgütü mensubu olduğunu, yakalanan silah ve mühimmatı Irak'tan temin ettiğini ve PKK Terör Örgütü mensuplarına teslim edeceği sırada yakalandığını,

4-18.09.1993 tarihinde Şırnak ilinde 5 adet 106 mm.lik havan topu, 8 adet 82 mm.lik havan topu ve 5 adet havan dürbünü ele geçirilmiş olup, PKK Terör Örgütü mensubu Selahattin SALCAN isimli şahıs silahları Irak'tan temin ettiğini,

5-31.12.1993 tarihinde Şırnak İlinde Esvet GÜLMÜŞ isimli şahsa ait otoda yapılan aramada 3 adet tabanca ve 2250 adet fişek ele geçirilmiş, bu şahsın yapılan sorgulamasında, temin etmiş olduğu silah ve fişekleri eniştesi olan Osman BİLGİÇ aracılığı ile PKK. Terör örgütüne satacağını,

6-11.04.1994 tarihinde Şırnak İlinde Şehmus BİNZET isimli şahsa ait olan ve şoförlüğünü Faik KAYA'nın yapamış olduğu kamyonda 19 adet Kalaşhnikov markalı uzun namlulu silah ele geçirilmiş, Faik KAYA'nın ifadesinde, yakalanan silahları Silvan'da PKK Terör Örgütüne teslim etmesi için Şehmus BİNZET'ten talimat aldığını,

7-21.09.1994 tarihinde Şırnak İlinde Sami ve Enver GÜNDÜZ, İrfan TÜRBE ve Abdullah ASLAN isimli şahıslarda 23 adet tabanca ele geçirilmiş, bu şahısların yapılan sorgulamalarında tabancaları PKK. Terör Örgütü üyesi Mahmut isimli şahıstan aldıklarını ve silahları sattıktan sonra PKK. Terör Örgütünün kar payını bu şahsa teslim edeceklerini,

8-29.09.1994 tarihinde Bitlis İlinde Cindi BEYHAN, Mehmet İLCİ, Mehmet TETİKOĞLU, Sevdin GÖKÇE, Sulhattin SEVİNÇ ve Halis ÇAKIR isimli şahıslarda 1 adet Kalaşhnikov, 1 adet tabanca, 2306 adet fişek, 1 adet dürbün ve 1adet 40 kanallı telsiz cihazı ele geçirilmiş, bu şahısların yapılan sorgulamalarında PKK.Terör Örgütünün fikirlerini benimsediklerini ve örgüte maddi ve manevi destek sağladıklarını,

9-04.10.1994 tarihinde Şırnak ilinde Abdullah TANRIKULU isimli şahısta 11 adet tabanca yakalanmış, bu şahsın alınan ifadesinde, silahları Zaho'lu PKK Terör Örgütü üyesi olan ve bu örgüte lojistik destek sağlayan Salih isimli şahıstan aldığını, bu silahları sattıktan sonra silah başına örgüte 500.000 TL. para ödediğini,

10- 22.10.1994 tarihinde Şırnak ilinde Fevzi ve İdris GÜNAY isimli şahıslarda 1 adet Kalaşhnikov marka uzun namlulu silah ve 9 adet tabanca ele geçirildiği, şahısların alınan ifadelerinde bu silahları Peşmergelerden aldıklarını, silahları sattıktan sonra elde ettikleri gelirin bir miktarını sempati duydukları PKK. Terör Örgütüne vereceklerini,

11-24.02.1995 tarihinde Habur Gümrük Kapısında Yahya MORDEMİR ve Ramazan ANDAN isimli şahışlarda 29 adet tabanca ele geçirilmiş, bu şahısların alınan ifadelerinde Türkiye'den götürdükleri Spor ayakkabılarını PKK ve Peşmergelere sattıklarını burdan temin ettikleri para ile ülkemize silah getirdiklerini,

Beyan etmişlerdir.

12-30.08.1995 tarihinde Bolu ilinde Selam ÇELİK ve 31 arkadaşında 44 adet tabanca, 1 adet Kalaşhnikov marka uzun namlulu tüfek ile 1 adet uzun namlulu Mauser tüfek ele geçirilmiş, Bolu Emniyet Müdürlüğünden alınan basın bülteninde ise Selam ÇELİK'in daha önce 40 adet Kalaşhnikov marka tüfek yakalattığı, adam öldürmek ve PKK adına eylem yapmaktan sabıkalı olduğu anlaşılmıştır.

B-GÜMRÜK KAÇAKÇILIĞI

Ülkemize ithali yada ülkemizden ihracı yasak olan veya ithal ve ihracı gümrük muamelesine tabi olan bir eşyayı gümrük işlemleri yaptırılmadan ithal ve ihraca teşebbüs etmek veya bu maddeleri yurt içinde satmak-satın almak ve bilerek nakletmek;

Ayrıca devletce ihraç şartıyla müşterisine satılan bir malın iç piyasada tüketime sunulmasının yada zorunlu haller olmadıkça süresi içinde ihraç edilmemesinin kanunlarımızda spesifik olarak kaçakçılık fiili olarak açıklandığı bilinmektedir.

Gümrük kaçakçılığı olayları; oto kaçakçılığı, nükleer madde kaçakçılığı, tekel maddeleri kaçakçılığı ve diğer emtiaların kaçakçılığı şeklinde bir kaç anabaşlık altında incelenebilir.

1-OTO KAÇAKÇILIĞI

Yurtdışında bedeli ödenerek, kiralanarak, çalınarak v.s. yöntemlerle elde edilen araçların Türkiye Gümrük hatlarından ait olduğu yabancı ülkenin plakası, trafik tesçil belgeleri veya sahte belgelerle ülkemize sokulması ve ithal işlemleri yapılmadan ülke içinde yabancı ülkeye ait plaka ve tesçil belgelerinin şahsi marifetlerle yok edilerek, çeşitli yollarla Türk trafiğine kayıt tesçil ettirilmesi yada vergisi ödenmiş millileştirilmiş araç gibi gösterilerek ikinci üçüncü şahıslara satılması yoluyla gerçekleştirilmektedir.

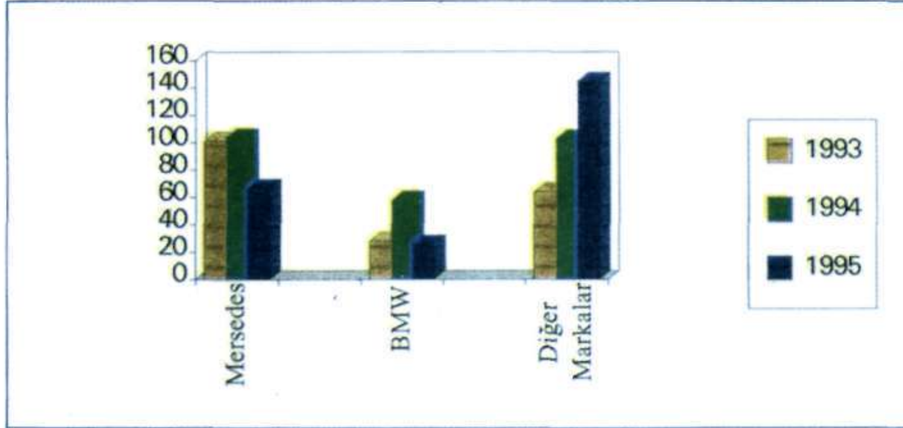
Bu şekilde kaçak olarak ülkemize sokulan araçların kullanıma sunulmasındaki yöntemleri havadan araç, yazma araç, change (çenç) otomobil ve taşıt giriş-çıkış formu ile giren araçlar olarak sıralamak mümkündür.

Güvenlik görevlilerimiz tarafından 1993 yılında 101 adet mercedes, 28 adet BMW ve 64 adet diğer marka otomobil;

1994 yılında 104 adet mercedes, 58 adet BMW ve 103 adet diğer marka otomobil;

1995 yılında 67 adet mercedes, 26 adet BMW ve 145 adet diğer marka

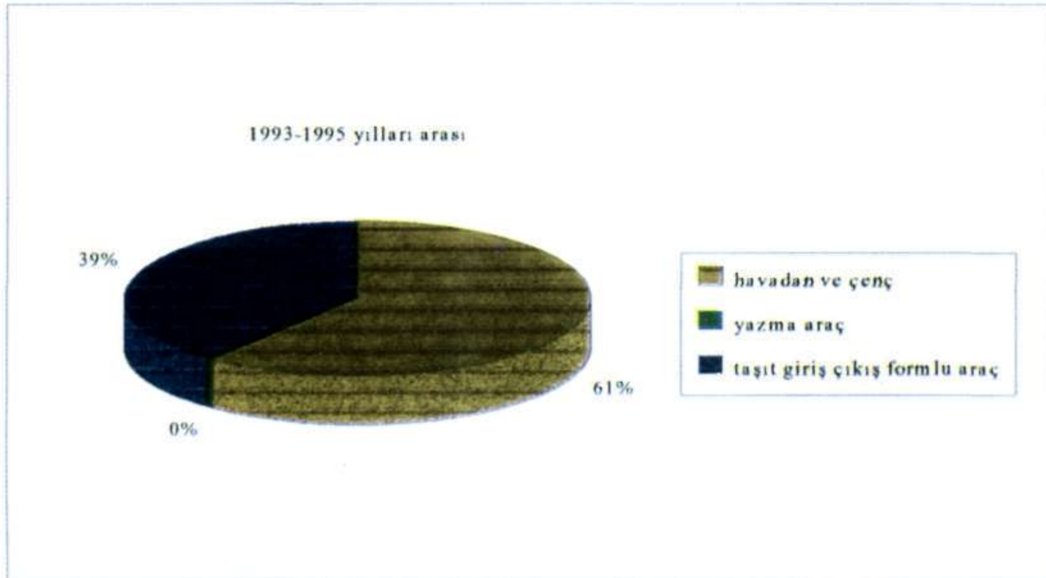
otomobil yasa dışı yollarla ülkemize sokuldukları için yakalanmış ve sahipleri hakkında 1918 sayılı kanuna muhalefetten işlem yapılmıştır.

Görevlilerimiz tarafından 1993 yılında yakalanan araçlardan 117 adedinin çenç olarak, 73 adedinin ise taşıt giriş çıkış formu ile;

1994 yılında 162 adedinin çenç olarak, 113 adedinin taşıt giriş çıkış formu ile;

1995 yılında ise 126 adedinin çenç olarak,69 adedinin taşıt giriş çıkış formu ile 2 adedinin de yazma sahte plakalı olarak kullanıma sunulduğu tesbit edilmiştir.

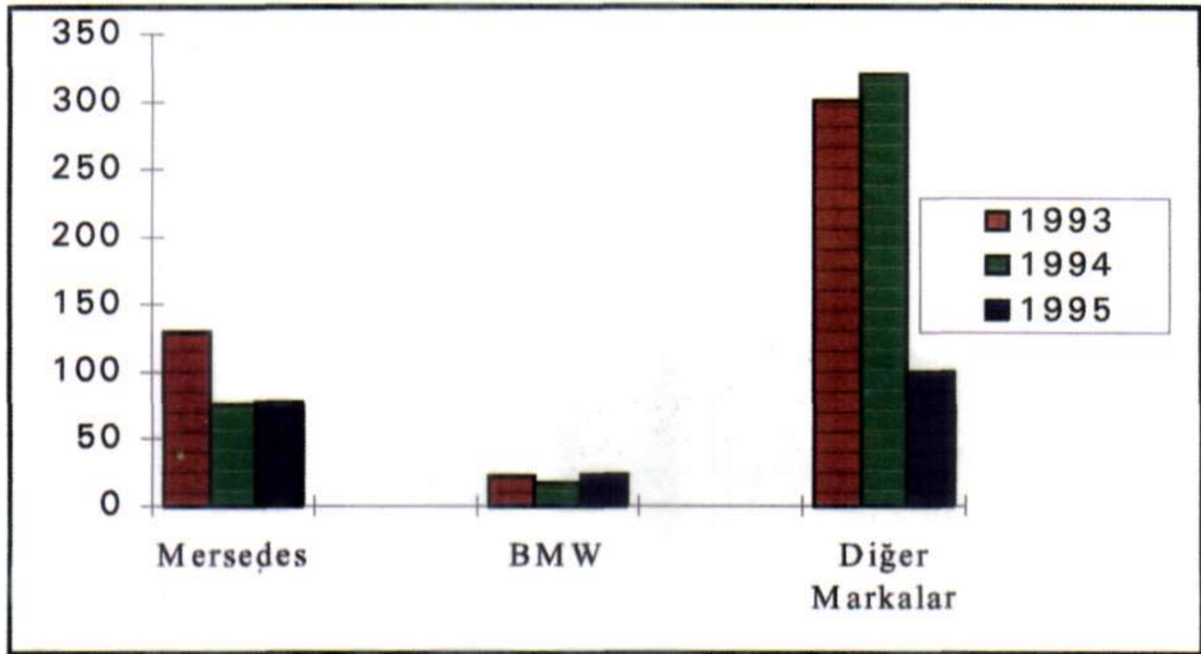
Bu sonuçlara göre ülkemize sokulan kaçak otomobillerin büyük bir çoğunluğunun çenç araç olarak kulanılmakta olduğu değerlendirilmektedir.

Gümrük Müsteşarlığınca her yıl Bakanlığımıza giriş-çıkış formu ile giren ve süresi içinde yurtdışı edilmediği belirtilen çok sayıda araç bildirilerek yakalanmaları istenilmektedir. Ancak gönderilen giriş-çıkış formundaki bilgilerin yetersiz olması ve okunamadıklarından dolayı yakalanması güç olmaktadır. Bunlar yasal giriş yaptıkları için her türlü kaydı gümrük teşkilatınca tutulmaktadır. Triptik süresi sonunda (yaklaşık giriş tarihinden 8-10 ay sonra) bildirilmesi de başarıyı düşüren bir faktör olarak değerlendirilmektedir.

Gümrük Müsteşarlığı tarafından 1993 yılında 130 adet Mercedes, 22 adet BMW ve 301 adet diğer marka otomobilin;

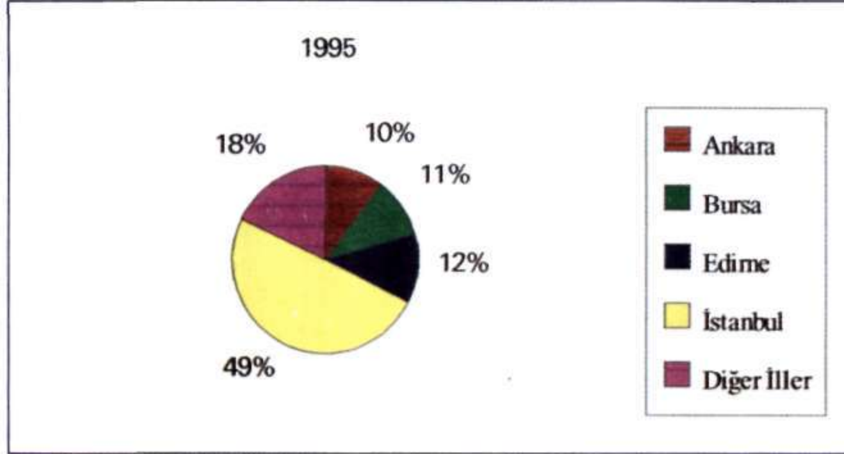
1994 yılında 76 adet mercedes, 17 adet BMW ve 320 adet diğer marka otomobilin;

1995 yılında 77 adet mercedes, 23 adet BMW ve 100 adet diğer marka otomobilin yurt dışı edilmedikleri belirtilerek yakalanmaları istenilmiş,sadece 271 adedi yakalanabilmiştir.

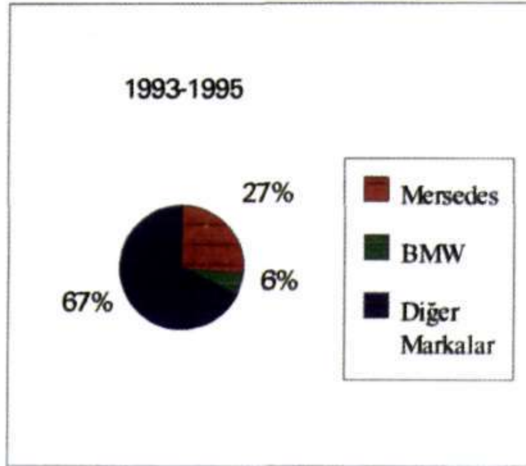
1995 Yılında Oto Kaçakçılığının Yoğunlaştığı İllerimiz

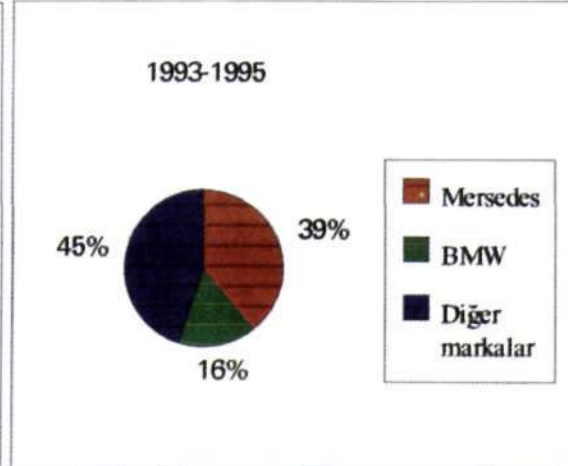
Ankara	24
Bursa	25
Edirne	29
İstanbul	118
Diğer İller	42

Gümrük Müsteşarlığınca bildirilen araçların ve güvenlik görevlilerimizce yakalanan otomobillerin büyük bir çoğunluğunu mercedes ve BMW marka araçların oluşturması dikkati çekmektedir.

Gümrükce Bildirilenler. Polisce Yakalananlar.

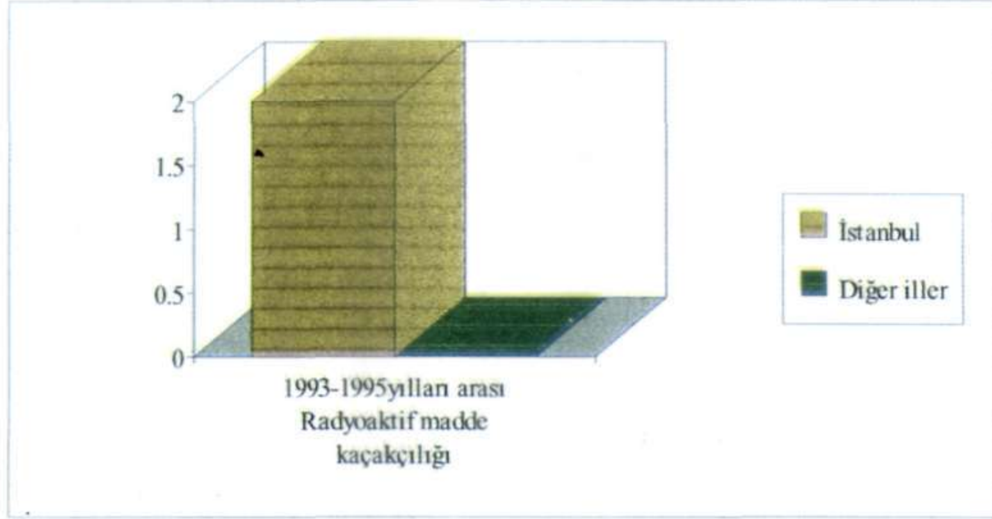

Ülkemizde kaçak şüphesiyle yakalanan araçlardan özellikle Alman menşeli olanların çalıntı olup olmadıkları, Türkiye ile Almanya arasında polisiye iş birliği çerçevesinde gerçekleştirilen telks bilgisayar bağlantısı sistemiyle süratli bir şekilde öğrenilmektedir.

2-RADYOAKTİF MADDE KAÇAKÇILIĞI

Sovyetler birliğinin dağılması sonucu oluşan Bağımsız Devletlerdeki Nükleer Reaktörlerden çeşitli yollarla elde edilen U 235, U 238 (Uranyum, Osmium vb.) gibi Radyoaktif içerikli, insan sağlığına zararlı ve zenginleştirildiğinde Nükleer Bomba yapımında kullanılabilen maddelerin 1992 yılından itibaren az sayıda da olsa ülkemize getirilerek pazarlandığı görülmektedir.

Ülkemizde 1993 yılından günümüze kadar 2 Radyoaktif madde olayı meydana gelmiştir. 05.10.1993 günü İstanbul'da ele geçirilen 2.530 gram radyoaktif madde ile ilgili olarak Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Küçükçekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezinden alınan analiz raporundan, söz konusu maddenin 19.0g/cm küp yoğunluğunda %2.5-3.5 arası U-235 oranında zenginleştirilmiş, yakın temas olmadıkça tehlikeli olmayan, hafif sulu güç reaktörlerinde yakıt hammaddesi niteliğindeki, mevcut haliyle nükleer bomba malzemesi olarak kullanılamayan ve başka bir bileşik ihtiva etmeyen metalik uranyum olduğu öğrenilmiştir.

Yine 18.07.1994 tarihinde İstanbul'da ele geçirilen 14 Kg civarındaki metal silindirle ilgili olarak alınan ekspertiz raporunda, söz konusu maddenin ultrasonik. radyoğrafi ve sipektroskopik incelemeler sonucu içerisinde uranyum olduğu belirtilmektedir.

1993 yılından itibaren günümüze kadar meydana gelen Radyoaktif madde kaçakçılığı ile ilgili 11 olaydan sadece 2 olaydaki maddenin Radyoaktif madde oluşu, diğerlerinin Civa Oksit veya Yılan Zehiri gibi maddeler olması da gösteriyor ki Radyoaktif maddelerin pazarından

faydalanmak isteyen bazı kişilerin de sahte birtakım maddeleri Radyoaktif madde olarak tanıtıp dolandırıcılık yapmak istedikleri anlaşılmaktadır.

Sözkonusu maddelerin Çeçenistan-Azerbeycan ve Rusya'dan ülkemize getirildikleri ve bazı yabancı ülke vatandaşlarının alıcı olmak istedikleri değerlendirilmektedir. Ülkemiz Radyoaktif madde konusunda transit durumundadır. Milli Mevzuatımıza göre, Radyoaktif maddelerin ülkemize girişi yasaktır.İllegal yollardan girmesi halinde 1918 Sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun uygulanmaktadır. Yasaya göre, Radyoaktif maddeler "Gümrük Kaçağı" kabul edilmekte ve bu maddeyi taşıyan şahıslara da kaçakçılık suçundan işlem yapılmaktadır.

Radyoaktif madde yakalamalarında analiz raporları Türkiye Atom Enerjisi Kurumu Küçükçekmece Araştırma merkezinden alınmaktadır.

Suçluların Tabiyet ve Nüfus Çizelgesi

OLAY	TÜRK	YABANCI UYRUKLU
1	7	-
1	6	3 (İran)

3-TEKEL MADDELERİ KAÇAKÇILIĞI

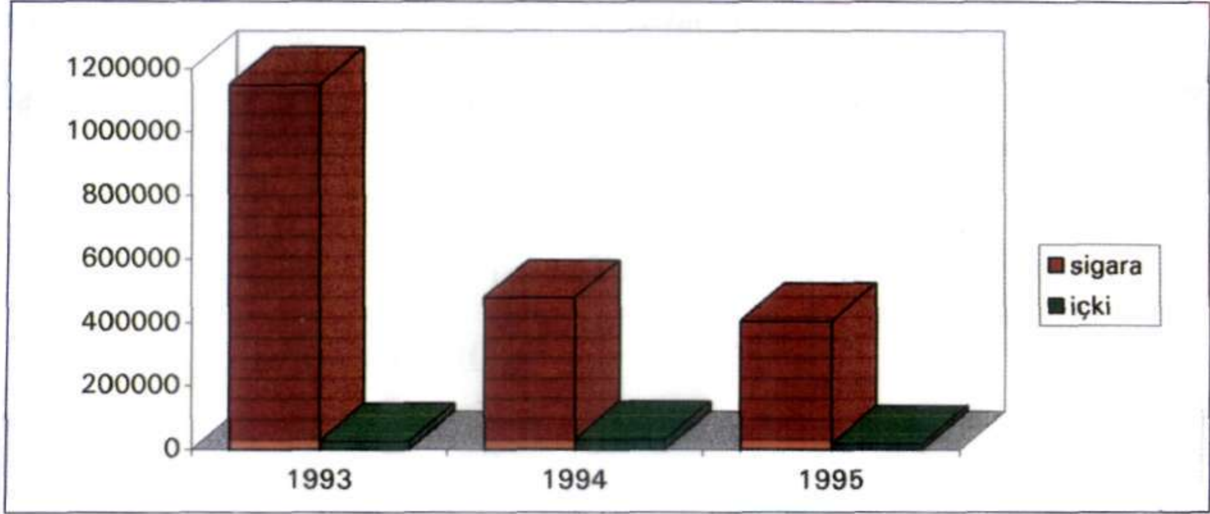
Ülkemiz genelinde Tekel Genel Müdürlüğünün halkın ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeterli miktarda sigara ve her türlü içkiyi ithal etmesine rağmen, gerek tekel idaresinden ruhsat alan bayilerce gerekse Türk vatandaşlarımız ve ülkemize turistik amaçla gelen yabancılar tarafından ruhsatsız olarak her türlü kaçak sigara ve içkinin satıldığı görünen bir gerçektir.

Tekel maddelerinin Suriye, İran ve Irak'tan sırtçılık suretiyle Güneydoğu illerimize sokulduğu; Gümrük girişlerinde beyana göre denetimden yararlananların getirmeleri gereken yasal miktardan fazla (yasal olan miktar kişi başına üç karton sigara, yedi şişe içki) içki ve sigarayı ülkemize getirdikleri; 750 DM veya eşiti dövizi aşmayacak hediyelik eşya miktarını ülkeye girişinin serbest bırakılmasının amaca aykırı olarak kullanılması sonucu, ülkeye sokulduğu değerlendirilmektedir.

Bulgaristan'dan deniz yoluyla tekel maddelerinin Trakya bölgemiz ve İstanbul 'a getirildiği, ayrıca ülkemizde son yıllarda sayısal olarak artmakta

olan serbest bölgelerimizdeki yapılaşma yetersizliği (çevre engeli, Kontrol kuleleri v.s) ve denetim eksikliği nedeniyle ihraç amacıyla bölgeye getirilen tekel ürünlerinin tüketilmek üzere iç pazara sunulduğu yolunda duyumlar alınmış olunmasına rağmen bu hususta somut bir olayla karşılaşılmamıştır.

1993 yılında 1146991 paket sigara ve 24579 şişe içki, 1994 yılında 476806 paket sigara ve 30250 şişe içki, 1995 yılında ise 403514 paket sigara ve 16909 şişe içki ele geçirilmiştir.

Güvenlik kuvvetlerinin bütün gayretlerine rağmen sigara kaçakçılığının devam etme nedenleri araştırıldığında;

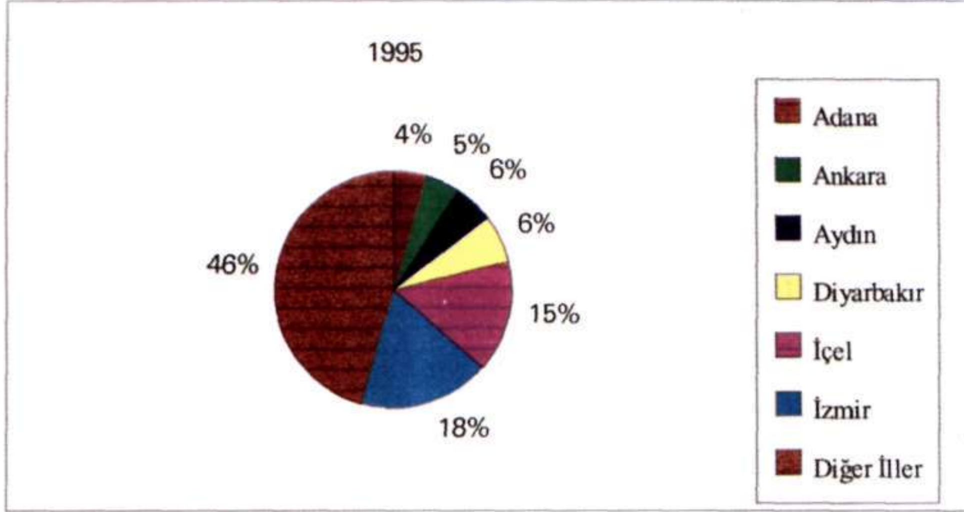
Ülke genelinde 200 binin üzerinde tekel bayisinin bulunması, denetimle ilgili Tekel Genel Müdürlüğü personelinin yetersiz olması nedenleri ile gerekli kontrollerin yapılamaması; ancak ihbar olması halinde bayi denetimlerinin yapılması ve Tekel İdaresinde kaçak takip kadrolarının bulunmaması gibi faktörlerin kaçakçılığın artışında önemli etken olduğu değerlendirilmektedir.

Sigaranın 3291 sayılı kanunla gümrük kaçağı kapsamına alınması ve hapis cezası yerine belli limitin altındaki sigara kaçakçılığına para cezası verilmesinin sözkonusu kaçakçılığı olumsuz etkilediği;

İthal sigara fiyatları ile kaçak olarak yurdumuza sokulup daha ucuza satılan sigara fiyatları arasındaki farkın kaçakçılığı ekonomik olarak teşvik edici özellik arz ettiği düşünülmektedir.

1995 Tekel Maddeleri Kaçakçılığının Yogunlaştığı İllerimiz

Adana	22
Ankara	23
Aydın	28
Diyarbakır	31
İçel	74
İzmir	89
Diğer İller	222

4-EMTİA KAÇAKÇILIĞI

Ülkemizde uygulanmaya başlanan serbest piyasa ekonomisi ve 1987 yılından itibaren ithalat ve ihracatta liberasyona geçilmesine bağlı olarak sağlanan kolaylıklardan dolayı emtia kaçakçılığında zaman içinde azalma olduğu gözlenmektedir.Buna bağlı olarak kaçakçılıkta kullanılan yöntem ve niteliklerde değişiklikler meydana geldiği görülmektedir.

1- Doğu bloku ülkelerinde meydana gelen rejim ve ekonomik değişimler sonucu özellikle Romanya, Polonya, Rusya ve diğer bağımsız devletler topluluğu vatandaşlarının 1615 sayılı Gümrük Kanununun sağladığı zati eşya muafiyetinden yararlanarak yada beyan dışı olarak ülkemize

soktukları elektronik ve mutfak eşyaları ile çeşitli el aletlerini illerimizdeki semt pazarlarında satışa sunmaktadırlar.

2-750 mark veya eşiti döviz tutarındaki hediyelik eşya getirilmesine kolaylık sağlanması sonucu vatandaşlarımızın bu oluşumdan yararlanarak bavul ticareti diye adlandırılan yabancı malları ülkemizde satmak suretiyle yeni bir kaçakçılık türü yaratılmıştır.

3-İthal izni olan firmalar tarafından ülkemize ticari amaclı olarak getirilen elektronik eşyanın yasal belgelerinden yararlanmak suretiyle; diğer yöntemlerle yasa dışı olarak ülkemize sokulan mallarında piyasaya sürüldüğü görülmektedir.

4-Kıyı ve sınır ticareti yapılmasına izin verilen illerimiz ile bunlara komşu illerin ihtiyaçlarının karşılanması için, karşılıklı olarak yapılan ticari işlemler sonucu ülkemize sokulan emtiaların, bu illerimizden diğerlerine götürülmek suretiyle emtia kaçakçılığı yapıldığı gözlemlenmektedir.

Sınır ticareti yoluyla ülkemize sokulan emtiaların girişleri tam anlamıyla yasal olduğu için, sorumlular hakkında sadece Hükümet emirlerine uymamaktan (TCK.526) işlem yapıldığı ve karşılığında çok az miktarda para cezası verilmesi hususunun sınır ve kıyı ticareti yoluyla yapılan kaçakçılığın artışında etkin rol oynadığı değerlendirilmektedir.

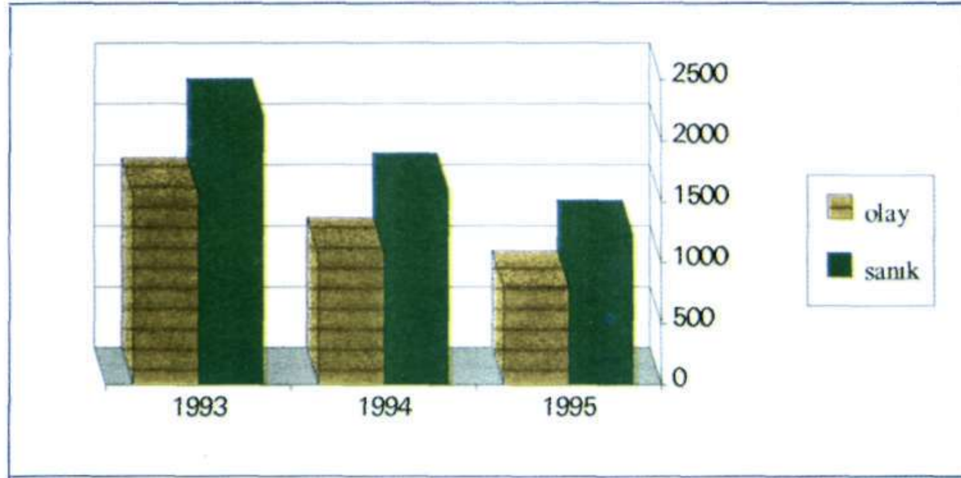
5-Permi hakkıyla getirilen eşyaların ikinci üçüncü şahıslara devredilememesi hükmünün 1985 yılında yürürlükten kaldırılması sonucu, 1615 sayılı Gümrük Kanununun 10. maddesindeki zat ve ev eşyası muafiyetinden yararlanarak permi hakkı olan vatandaşlarımız tarafından gerek gümrük kapılarından yolcu beraberi olarak, gerekse gümrük hattı dışı satış mağazalarından pasaport ibraz edilerek gümrüksüz yada az gümrük ödeyerek yurda sokulan eşyaların herhangi bir mağazada sergilenmesi ve satılmasının serbest hale getirilmesi nedeni ile bazı büyük şehirlerimizde İstanbul'da olduğu gibi " Doğu Bank " denilen türde alışveriş merkezleri ortaya çıkmıştır. Bu mağazalarda permiyle getirilen eşyaların yanında Ülkemize kaçak olarak sokulan emtialarında satışa sunulduğu görülmektedir.

1993 yılından itibaren ülke genelinde;

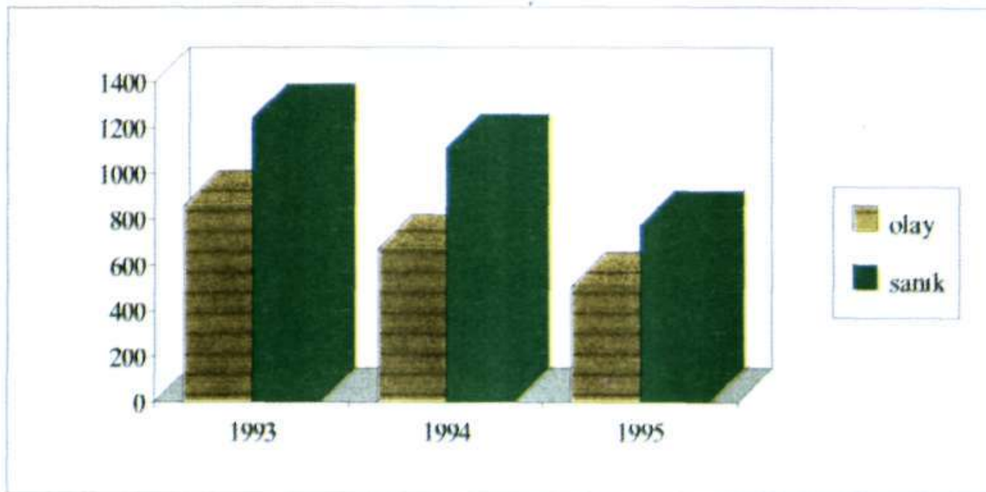
1993 yılında 1555 olayda 2210 sanık ve 10.531.286.000 TL değerinde;

1994 yılında 1066 olayda 1600 sanık ve 15.353.280.400 TL değerinde ;

1995 yılında 798 olayda 1211 sanık ve 37.879.344.000 TL değerinde gümrük kaçağı eşya ele geçirilerek yasal işlem yapılmıştır.

Yakalama yerlerine göre gümrük hattında yer alan illerimizde 1993 yılında 863 olayda 1243 sanık, 1994 yılında 671 olayda 1112 sanık, 1995 yılında 507 olayda 776 sanık ele geçirilmiştir.

1993 Yılında Gümrük Kaçakçılığı Olayların Karışan Yabancı Uyruklu Şahıslar

Ülke :	Olay :	Sanık :
Gürcistan	82	138
Bulgaristan	33	39
Rusya	21	59
Dağıstan	11	16
Azerbaycan	10	16
Ermenistan	7	18
Nahcivan	6	15
Ukrayna	6	8
Irak	6	7
Yugoslavya	5	9
İran	4	5
Suriye	4	5
İtalya	2	6
Pakistan	2	2
Romanya	2	2
Makedonya	1	3
Britanya	1	1
Moldavya	1	1
Polonya	1	1

1994 Yılında Gümrük Kaçakçılığı Olayların Karışan Yabancı Uyruklu Şahıslar

Ülke :	Olay :	Sanık :
Gürcistan	41	78
Bulgaristan	17	19
İran	9	14
Pakistan	6	9
Nahcivan	2	7
Azerbaycan	3	3
Yugoslavya	3	3
Dağıstan	1	3
Romanya	1	3
B.A.Emirlikleri	1	1
Ermenistan	1	1
Rusya	1	1
Çeçenistan	1	1
Makedonya	1	1
Fransa	1	1
Sudan	1	1
Kazakistan	1	1

1995 Yılında Gümrük Kaçakçılığı Olayların Karışan Yabancı Uyruklu Şahıslar

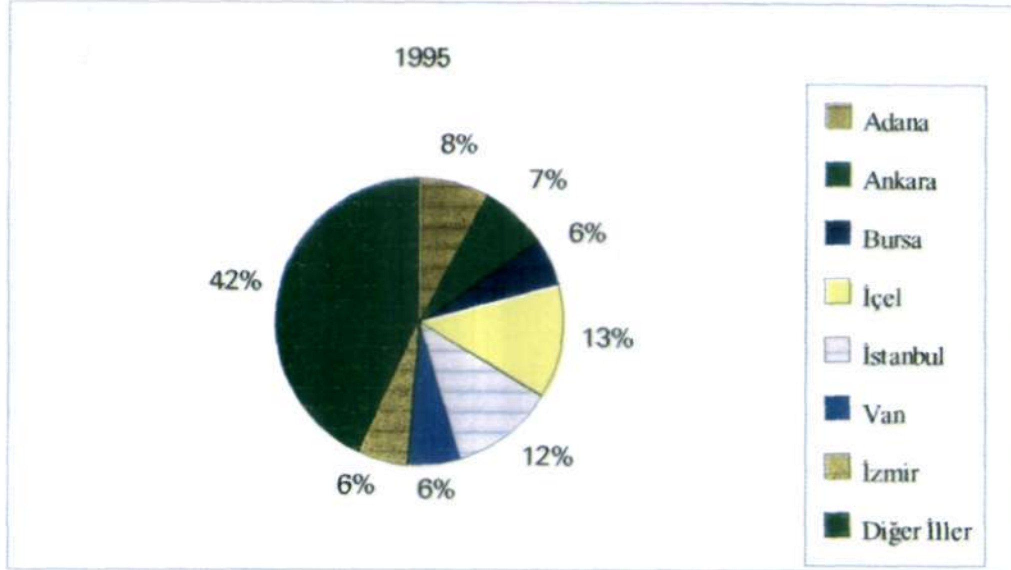
Ülke :	Olay :	Sanık :
Gürcistan	10	18
İran	6	14
Azerbaycan	8	9
Bulgaristan	6	9
Nahcivan	5	8
Suriye	3	5
Ukrayna	2	2
Rusya	1	3
Ermenistan	1	2
Yugoslavya	1	1
Romanya	1	1
Kuveyt	1	1
İtalya	1	1
Çeçenistan	1	1
Çek.Cum.	1	1

1993 yılından itibaren yasal giriş yaptığı halde süresi içinde yurt dışı edilmeyerek gümrük kaçağı durumuna düşen ve Gümrük Müsteşarlığınca aranması istenilen emtialar aşağıya çıkarılmıştır.

Olay :	Eşyanın cinsi :	Eşyanın Miktarı :
121	Deri	2.073.762 kg
3	Sunta	67.500 kg
3	Makina Parçası	830 kg
2	Limon	37.160 kg
1	Sentetik Reçine	19.800 kg
1	Elektronik Eşya	12.945 kg
1	Et	14.421 kg
1	Vazalin	18.818 kg
1	Tiftik	4.400 kg
1	Fıstıkiçi	20.500 kg
1	Süt Tozu	20.000 kg
1	İplik	17.927 kg
1	Plastik Enjeksiyon	15.100 adet
1	Torna Makinası	5 adet
1	Matbaa Makinası	16 adet

1995 Gümrük Kaçakçılığı Olaylarının Yoğunlaştığı İllerimiz

Adana	64	Ankara	59
Bursa	44	İçel	102
İstanbul	94	Van	49
İzmir	44	Diğer İller	342

C-KÜLTÜR VARLIKLARIMIZIN KORUNMASI VE KAÇAKÇILIĞININ ÖNLENMESİ

Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan yer üstünde, yer altında veya su altındaki tüm taşınır ve taşınmaz varlıklar **kültür varlıkları** olarak adlandırılır.

Kültür varlıkları iki ana grupta değerlendirilir;

1-Taşınmaz kültür varlıklarımız; Bunlar kaya mezarlıkları, yazılı resimli ve kabartmalı kayalar, resimli mağaralar, höyükler, tümülüsler, örenyerleri, kale, hisar, burç, türbe, kümbet, medrese v.b. gibi yerler örnek teşkil ederler.

2-Taşınır kültür varlıklarımız; Sikke, halı, kilim, el yazması eserler, çanak, çömlek, anfora, heykelcikler v.b. eserler örnek teşkil eder. Özellikle sikkeler taşınması kolay ve talep fazla olan eserlerdir.

Taşınır Kültür Varlıklarımız iki başlık altında incelenir.

Arkeolojik Eserler: Jeolojik devirlerden itibaren zamanımıza kadar intikal eden ve genellikle kazı ve benzeri çalışmalarla bulunan, sanat ve estetik değerleri veya estetik ölçüleri bakımından korunması gerekli olan insan yapısı taşınırlardır.

Etnografik Eserler : Halkın hayat tarzını, kültürünü temsil eden araç ve gereçler dahil bilim, kültür, din ve mihaniki sanatlarla ilgili, belge değeri bakımından korunması gerekli insan yapısı taşınırlardır.

Kültür Varlıklarımızın Tesbiti ve Tescili

Ülkemiz tarihin çeşitli dönemlerinde bir çok uygarlığın yerleşim alanı olmuştur. Bu uygarlıklara ait çok sayıda eser mevcuttur. Bu eserler çeşitli yollarla ortaya çıkarılmaktadır.

Bunlar;

-İzin alınmak suretiyle yapılan kazı çalışmaları neticesi,
-Kaçak kazı yapmak suretiyle,
-Tesadüfen bulunması şeklinde sıralanabilir.

Kültür Bakanlığı bir kurul oluşturarak bulunan eserleri bilimsel esaslara göre tasnife tabi tutar. Tasnif sonucu,

-Korunması gerekli görülmeyen kültür varlıkları bir belge ile sahibine iade edilir. Bunlar üzerinde sahipleri her türlü tasarrufta bulunabilirler.

-Korunması ve tescile tabi tutulmasına karar verilen eserlerden müzelere alınması gerekli görülenler değeri ödenerek satın alınar. Bunların ticareti yasaktır.

Korunması gerekli olan ve tescile tabi olupta müzelere alınması gerekli görülmeyen eserlerin ticareti yapılabir. Bu tür eserlerin ticaretin yapmak iseyenler Kültür Bakanlığından ruhsat almalıdırlar. Taşınır kültür varlığı ticareti yapanlar, satmak üzere alacakları taşınır kültür varlığının tescil dışı olduğuna veya tescile tabi olup da müzelere alınmasına gerek görülmediğine dair ilgili müzelerce verilmiş belgeyi satıcıdan istemek zorundadırlar. Bu belge olmadan alım satım yapılamaz.

ESKİ ESER KAÇAKÇILIĞININ NEDENLERİ

Anadolu insanlık tarihinin çeşitli dönemlerinde iskan görmüş ve birçok uygarlığın beşiği olmuştur. Bu uygarlıkların yarattığı tüm eser ve değerler ile doğal güzelliklerin sonucu, ülkemiz yıllardır dış ülkelerin ilgisini çekmiş, bu

nedenle de eski eser kaçakçılığı konusunda en çok zarar gören ülkelerden biri durumuna gelmiştir.

18.Yüzyılın sonundan itibaren sanayi ve teknolojinin gelişmesi sonucu zenginleşen batı ülkelerinde eski eser toplama merakı artmış, tarihi eser bakımından zengin olan Akdeniz ülkeleri -özellikle ülkemiz- dikkatleri çekerek eski eser meraklılarının, zenginlerin, diplomatların, seyyahların akınına uğramıştır. Bu kişiler o dönemde Anadolu'yu bölge bölge dolaşmışlar, izinli veya izinsiz birçok kazılar yapmışlar bulduklarının çoğunu yurt dışına götürmüşlerdir. Nitekim bugün Avrupa ve Amerika'daki pekçok milli müze, antikacı ve
koleksiyonerlerde Anadolu kökenli binlerce kültür varlığı bulunmaktadır.

Yurtdışına kaçırılan kültürel eserlerin ülkemize iadesi için Hükümetimiz yasal yollardan her türlü hukuki girişimi yapmakta ve bunun için de çok yüksek meblağlarda ödeme yapmaktadır.

ESKİ ESER KAÇAKÇILIĞI YÖNTEMLERİ

Ülkemizdeki eski eser kaçakçılığı olaylarını incelediğimiz zaman, eski eserler genellikle kırsal kesimde kaçak kazılar sonucu veya tesadüfen bulunması yada müze ve örenyerleri soygunları sonucu elde edilip, bunları yurt dışı pazarlaması ile ülke toprakları dışına çıkaracak şahıslara devredilmesi ve Anadolu kökenli eserlerin pazarlandığı merkezlere ulaşması şeklinde zincirleme olarak meydana gelmektedir.

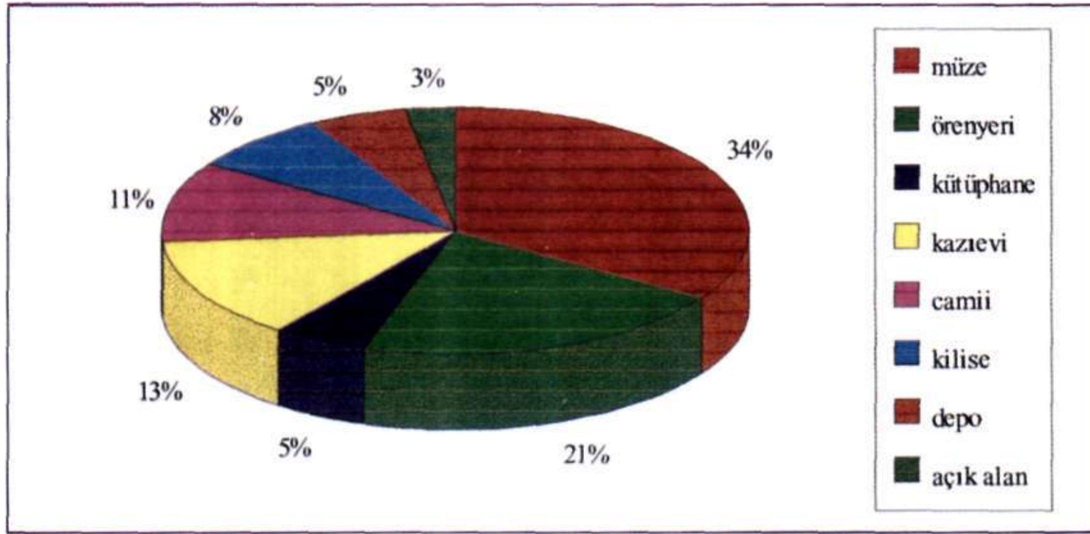
Tarihi eser kavramına yabancı olan ve sadece pahalı bir meta olarak değerlendiren vatandaşlarımız,tesadüfen ya da kaçak kazı sonucu buldukları eserleri yurt dışına çıkaracak kişilere satmaktadırlar. Bunun önlenmesi için vatandaşlarımız basın yayın organları ile kültürel varlıklarımız hakkında bilgilendirilmeli ve sahip çıkma bilinci oluşturulmalıdır.

Ayrıca vatandaşlarımız buldukları tarihi eserleri müzeler yerine yurt dışına kaçırabilecek kötü niyetli kişilere satmayı tercih etmektedirler. Çünkü müzelerin gerçek değerini vermediklerini düşünerek daha çok para veren aracılara satmaya çalışmaktadırlar. Müzelerimizin eserlere gerçek değeri üzerinden ödüllendirme yapmasının, eski eserlerin kötü niyetli kişilerin eline geçmesinin önlenmesi açısından yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

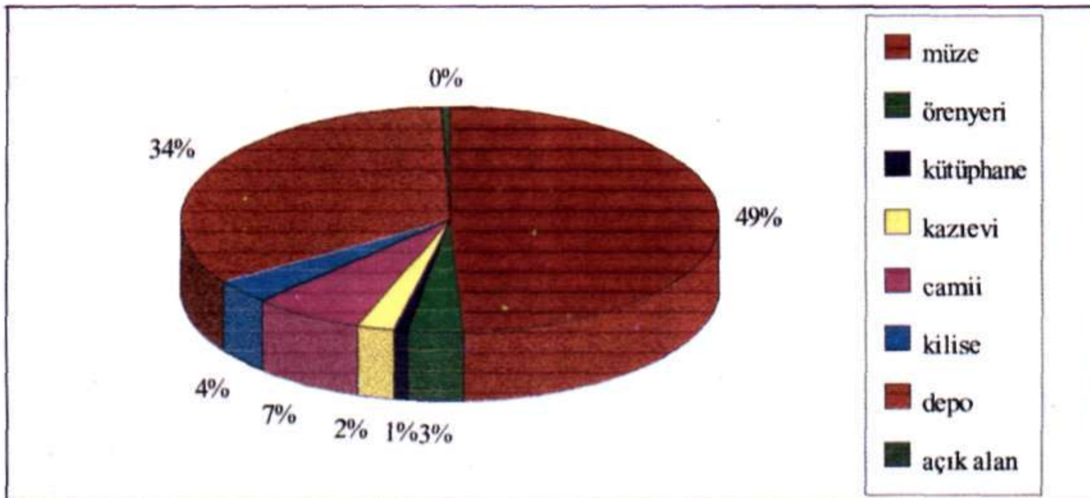
Müze ve Örenyerinden Çalınan Eserler

	olay	eser
Müze	13	155
Örenyeri	8	11
Kütüphane	2	2
Kazıevi	5	7
Camii	4	21
Kilise	3	12
Depo	2	106
Açık alan	1	1
Toplam	**38**	**315**

Meydana Gelen Olaylar

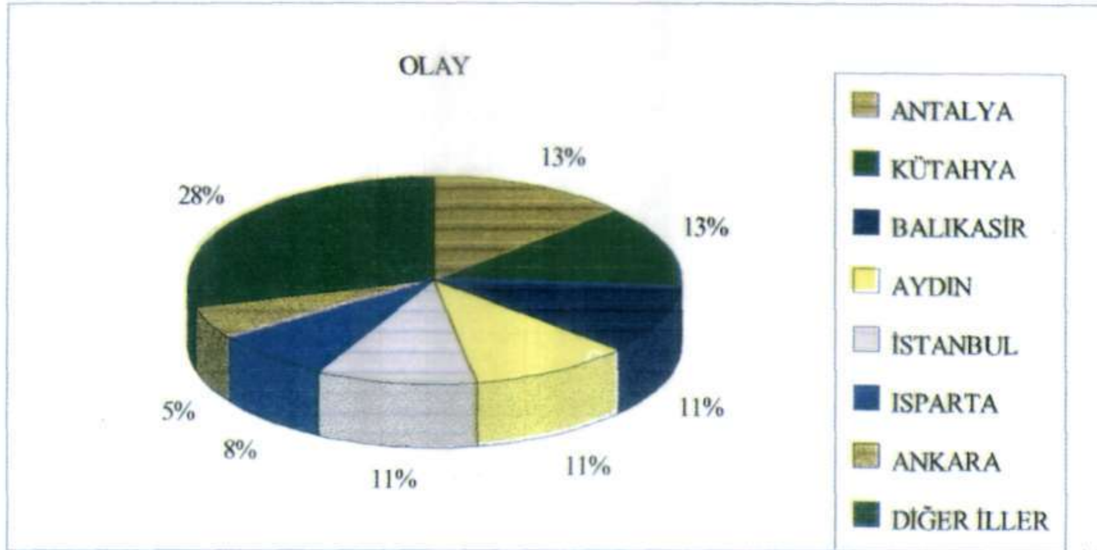

Çalınan Eserler

Eski eser edinmenin bir diğer yolunu ise kütüphane, cami, depo, müze, antik kent ve örenyerleri soygunları oluşturmaktadır. 1993-1995 yılları arasında istatistiki bilgiler incelendiğinde soygun olaylarının % 55'lik gibi büyük bir kısmı müze ve örenyerlerinde meydana gelmiştir. Eserlerin büyük kısmı ise müze ve depolardan çalındığı anlaşılmaktadır.

	OLAY	ESER
ANTALYA	5	39
KÜTAHYA	5	7
BALIKASİR	4	8
AYDIN	4	9
İSTANBUL	4	86
ISPARTA	3	4
ANKARA	2	46
DİĞER İLLER	11	117
TOPLAM	38	316

Soygun olaylarını iller bazında incelediğimiz zaman olayların büyük kısmının 7 ilde yoğunlaştığını görmekteyiz. Bu istatistikler müzelerimizin yeteri kadar korunmadığını göstermektedir. Müzelerimizin daha iyi korunması için gerekli tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Kolleksiyonerlerin Karıştığı Olaylar

Gerçek ve tüzel kişiler Kültür ve Turizm Bakanlığınca verilecek izin belgesi ile korunması gerekli taşınır kültür varlıklarından oluşan kolleksiyonlar meydana getirebilirler. Bu kültür varlıklarını envanter defterlerine kaydetmek zorundadırlar. Kolleksiyoncular envanter defterlerindeki kayıtlı her türlü eseri 15 gün önce Kültür ve Turizm

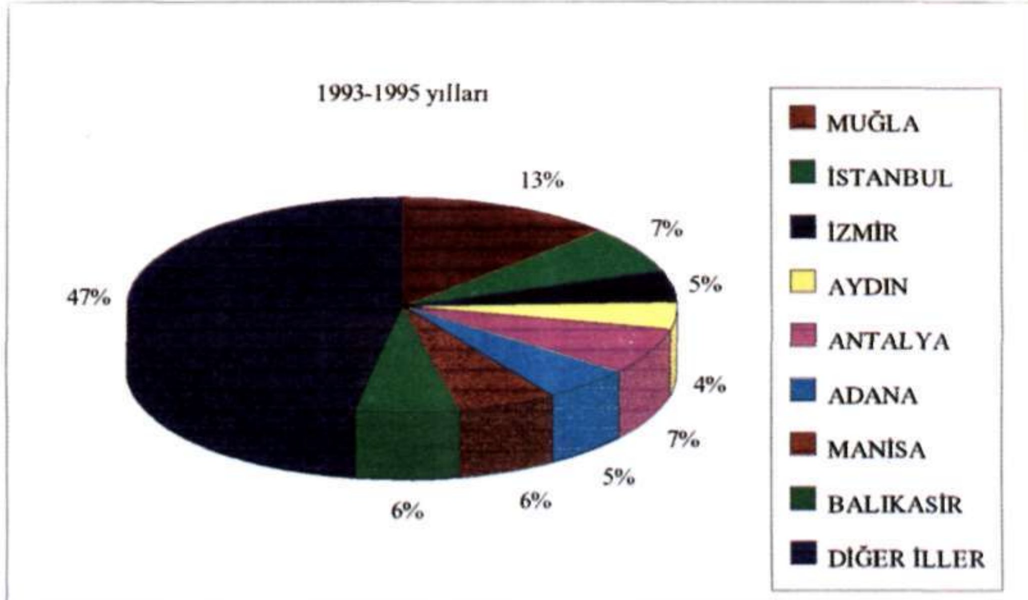
Bakanlığına bildirmek şartı ile kendi aralarında değiştirebilir veya satabilirler. Satın almada öncelik Kültür ve Turizm Bakanlığına aittir.

Eski eser kaçakçılığı olaylarına kolleksiyonerlik yapan şahısların da karıştığını görmekteyiz. Ülke genelinde 856 kolleksiyoner bulunduğu ve 1993-1995 yılları arasında 12 kolleksiyonerin eski eser kaçakçılığı olaylarına karıştığını görmekteyiz. Bu tür olayların önlenmesi için koleksiyonerlik yapanlar sık sık ve çok iyi denetlenmelidir.

Tarihi Eser Kaçakçılığının Analizi

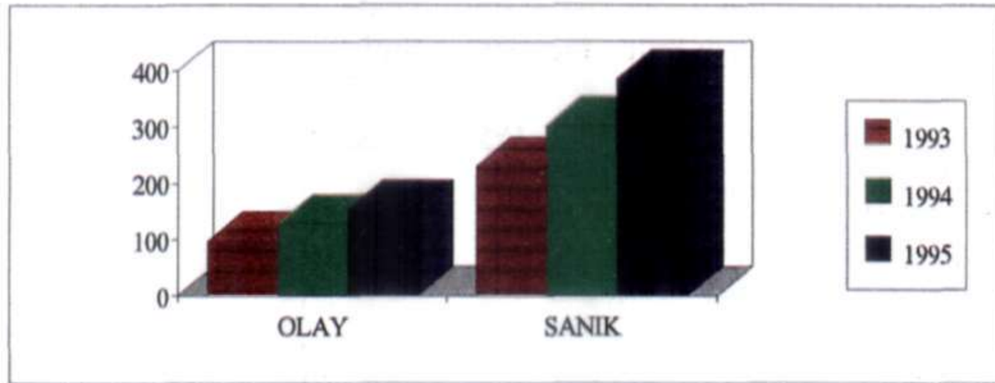
Ülkemizdeki Tarihi eser kaçakçılığı olaylarının meydana geldiği yerler olarak incelediğimizde aşağıdaki istatistiki bilgilerden de anlaşılacağı üzere olayların genellikle eski uygarlıkların yerleşim alanları olan Ege ve Akdeniz bölgesi ile İstanbul ilinde yoğunlaştığı görülmektedir. Tüm Türkiye çapındaki olayların yarısından fazlası 8 ilde meydana gelmiştir.

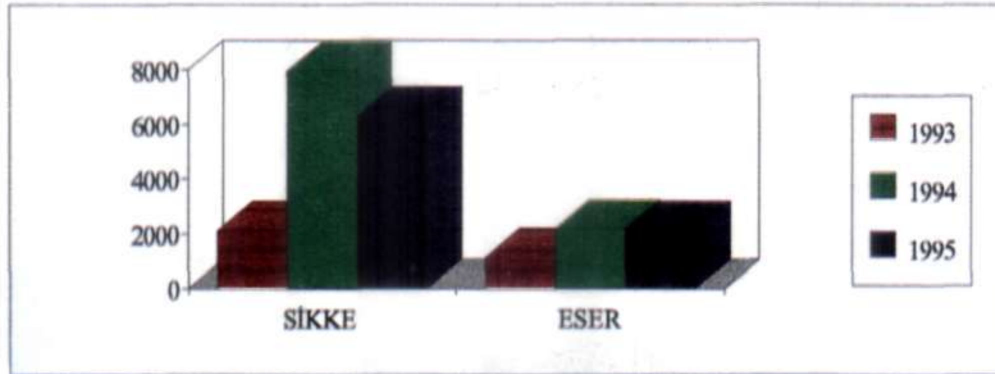
	1993	1994	1995	Toplam
MUĞLA	13	17	19	49
İSTANBUL	11	11	4	26
İZMİR	4	7	7	18
AYDIN	3	6	7	16
ANTALYA	10	9	7	26
ADANA	2	11	7	20
MANİSA	5	3	14	22
BALIKASİR	5	6	13	24
DİĞER İLLER	44	58	76	178
TOPLAM	**97**	**128**	**154**	**379**

Kültür ve tabiat varlığı kaçakçılığı ekonomik suç olduğundan günümüz ekonomik koşullarına bağlı olarak arttığı aşağıdaki istatistiki veriler incelendiğinde anlaşılmaktadır. Bu şekilde bir artışın meydana gelmesinin nedenlerin biri de polisin son teknolojik gelişmeleri takip ederek, birikimlerini olayları ortaya çıkarmada kullanmasının da önemli bir rolü vardır.

	OLAY	SANIK	SİKKE	ESER
1993	97	230	2103	1123
1994	128	302	7938	2135
1995	154	385	6292	2103

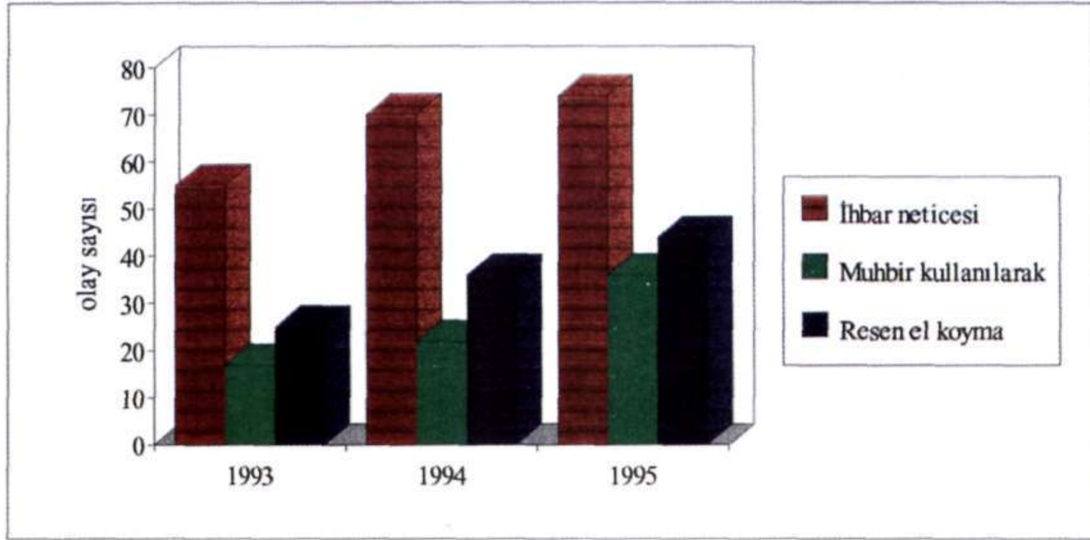

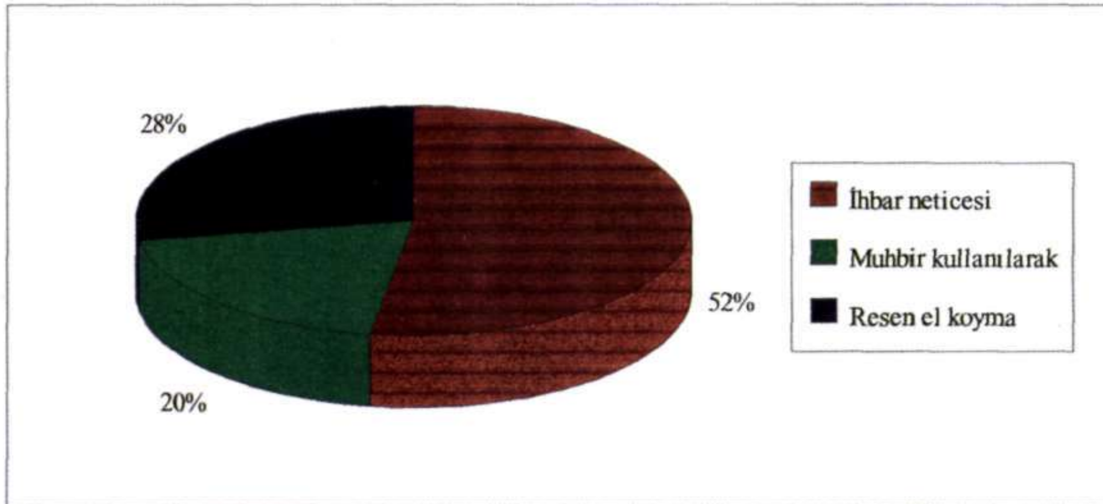

Tarihi eser kaçakçılığı olaylarının güzargahı incelendiğinde eserler genellikle İstanbul ve İzmir illerinde toplanmakta, genellikle hava ve karayoluyla yurt dışına çıkartılmaktadır. Yurt dışına çıkışın önlenmesi için gümrük kontrollerinin daha iyi ve uzman kişilerce yapılması gerekmektedir.

Polisimizin Çalışmaları

	1993	1994	1995	Toplam
İhbar neticesi	55	70	74	**199**
Muhbir kullanılarak	17	22	36	**75**
Resen el koyma	25	36	44	**105**
Toplam	**97**	**128**	**154**	

Polisimiz eski eser kaçakçılığı olaylarını teknolojik imkanları azami ölçüde kullanarak ortaya çıkarmakla birlikte muhbirlerin ve vatandaşların ihbarları neticesi yakalamaların da büyük bir oran teşkil ettiği görülmektedir. Muhbirler ele geçirilen eserler karşılığı ödül alan kişiler olduğu için, masrafları karşılanıp tatmin edici düzeyde ödüllendirildikleri takdirde polise

daha fazla yardımcı olacakları bir gerçektir. 2863 Sayılı Kanun sadece buluntu eserlere ikramiye verileceğini kapsamaktadır. Müze ve örenyerlerinden çalınan eserlerin bulunmasına yardımcı olan şahıslara da ikramiye verilmesi şeklinde yasada yeni bir düzenleme yapılırsa çalınan eserlerimizin yakalanmalarında da daha başarılı sonuçlar alınacağı değerlendirilmektedir.

Son Yıllarda Gerçekleştirilen Önemli Operasyonlar:

-12.10.1994 tarihinde İstanbul Emniyet Müdürlüğünce yapılan operasyonda; Haydarpaşa liman gümrüğünden Bulgar bandıralı bir gemi ile Amerika'ya kaçırılmak üzere iken toplam 225 adet muhtelif eserle birlikte 5 sanık yakalanmıştır.

-Dairemize yapılan bir ihbarın değerlendirilmesi sonucu 04.11.1994 günü Ankara Emniyet Müdürlüğünce Yapılan bir operasyonda, 4 sanıkla birlikte klasik döneme ait ve birinci derecede korunması gerekli nitelikte, 4 milyar 531 milyon TL değerinde 59 parçadan oluşan, 177 g ağırlığında altın mezar takıları ele geliçirilmiştir.

-Dairemize yapılan bir ihbarın değerlendirilmesi sonucu, Ankara ilinde 12.12.1994 tarihinde yapılan operasyonda, muhtelif dönemlere ait toplam 1milyar TL değerinde 64 adet eser ve sikke ile 3 sanık ele geçirilmiştir.

-23.12.1994 tarihinde Afyon Emniyet Müdürlüğü ekiplerinin Afyon-İstanbul bağlantılı olarak yapmış olduğu operasyonda, 8 sanıkla birlikte 145 adet Roma ve Bizans dönemine ait sikke ve eser ele geçirilmiş, sanıklardan 6'sı tutuklanmıştır.

-28.11.1995 tarihinde Dairemize yapılan ihbar neticesinde, Ankara Emniyet Müdürlüğü ile müşterek olarak yapılan operasyonda, 17 metre 80 cm boyunda ve 43 cm eninde 143 sütundan oluşan ceylan derisi üzerine İbranice yazılı ve maddi değeri 2 milyar TL olan Tevrat ele geçirilmiş olayın sanıkları yakalanmış ve haklarında gerekli kanuni işlem yapılmıştır.

12.12.1995 tarihinde Dairemize yapılan bir ihbarın değerlendirilmesi neticesinde Ankara Emniyet Müdürlüğü ile birlikte yapılan operasyonda, 2 adet altın varaklı el yazması Kuran-ı Kerim ile Roma dönemine ait çeşitli eserler ele geçirilmiş, olayın sanıkları yakalanmış ve haklarında gerekli kanuni işlem yapılmıştır.

Çeşitli Yollarla Yurt Dışına Kaçırılan ve Hükümetimizin Girişimleri Sonucu İadesi Sağlanan Eserler.

-Girlantlı Lahit : M.S. 2.yy'a ait mermer Lahit. Broklyn Müzesinden 14.01.1994 tarihinde iadesi sağlanmış.

-Aphrodisias Friz Bloğu : Roma dönemine ait Friz Bloğu. NewYork'daki Fine Art galerisinde satışa sunulduğu öğrenilmiş, gerekli girişimler neticesi14.08.1994 tarihinde iadesi sağlanmış.

-Marsyas Heykeli : M.Ö.200 yıllarında yapılmış bir eserin Roma Çağı kopyasıdır.ABD'de Atlantis adlı galeriden 14.08.1994 tarihinde iadesi sağlanmıştır.

-Meleager Başı : M.S.I.yy'a ait eser. New York Fortuna Fine Art Galerisinden 24.01.1995 tarihinde iadesi sağlanmıştır.
-Kadın Heykeli :Roma dönemine ait kadın heykeli.İsviçre'de bulunmuş ve 17.11.1995 tarihinde iadesi sağlanmış.

-Minber Kapısı : M.S. 1320 yılına ait İzmir-Ödemiş Birgi Aydınoğlu Mehmet Bey Camii Minber kapısı. İnterpol tarafından Londra'da bulunmuş ve ülkemize 11.11.1995 tarihinde iade edilmiştir.

-Erdek Torsosu : M.Ö.6.yy Roma dönemine ait eser. New York'ta İngiliz Sothebys Müzayede firmasının kataloğunda tesbit edilmiş ve 23.11.1995 tarihinde iadesi sağlanmış.

Halen yurt dışında olan ve iadesi için yapılan çalışmalar;

Herakles Heykeli : 1980 yılında yapılan kazılarda bulunana heykelin üst kısmı Boston Fine Arts müzesinde olduğunun anlaşılması üzerine iadesi için dava açılmıştır.

Elmalı Sikkeleri : 1984 yılında Antalya-Elmalı-Bayındır köyünde yapılan kaçak kazı sonucu M.Ö.5.yy'a ait 1900 adet sikke yurt dışına kaçırılmıştır. İadesi için gerekli girişimler yapılmış, 18 tanesi geri alınmış, geri kalanların alınması için açılan dava halen devam etmektedir.

Bergama-Zeus Sunağı : İzmir-bergama ilçesinde antik Pergamon yerleşmesinde 25 metre uzunluğunda bir teras üzerine inşa edilmiş, Hellenistik dönem anıt mimarisinin en güzel örneklerindendir.
Carl Humann adlı Alman mühendis 1860 yılında bu sunağa ait kabartmaları görmüş, gerekli izni alarak kazı yapılmış ve 1978 yılında sunak

tamamen ortaya çıkartılmış ve zamanın Sadrazamına yapılan politik baskılar neticesi sunağa ait tüm mimari parçalar Berlin'e taşınmıştır. Sunağa ait binlerce parça 20 yıldan fazla bir sürede birleştirilmiştir. Bu gün sunak orijinaline yakın bir şekilde Berlin'de adını verdiği Pergamon Museum'da sergilenmektedir.Bu eserin iadesi için Bergama Belediyesince bir imza kampanyası başlatılarak kamuoyu oluşturmaya çalışılmaktadır.

II.BÖLÜM

SAHTECİLİK

A-PARA VE BELGE SAHTECİLİĞİ

Sahtecilik; çeşitli yöntem ve araçlar yardımıyla para, evrak, pasaport, kimlik ve diğer belgeler üzerinde kısmen veya tamamen gerçeğe uygun olmayan düzenlemelerle menfaat temin etmek amacıyla işlenen bir suçtur.

1-) KALPAZANLIK

Kalpazanlık sahtecilik suçlarından olup Türk Ceza Kanununda Kamu Güveni aleyhine işlenen bir suç olarak şu şekilde ifade edilmektedir:

-Kanunen dolaşımda bulunan milli veya yabancı paraların sahtesinin yapılması,

-Değerini yükseltmek amacıyla gerçek paralar üzerinde tahrifat yapılması,

-Sahte Paranın ülkeye sokulması, muhafaza edilmesi, piyasaya sürülmesi veya bunlara aracılık edilmesi kalpazanlık suçunu oluşturmaktadır.

Tarihin en eski suçlarından birisi olan kalpazanlık suçu gittikçe yükselen bir grafikle devam etmektedir.

Kalpazanlık sadece maddi menfaat temin etmek amacıyla yapılmayıp örgüt veya kişilerce siyasi amaçlar doğrultusunda işlenen hatta günümüzde bir meslek halini alan bir suç görünümündedir.

Kalpazanlık suçu ülke ekonomisini olumsuz yönde etkileyen faktörlerden birisi olarak kazara, ihmal sonucu veya fakirlik neticesi işlenen suç olmayıp Teknik ve kabiliyetli kişilerce işlenen, sahte para yapımında kullanılan araç ve malzemeler için büyük miktarda para harcamayı gerektiren bir suçtur.

Dünya Ülkeleri kalpazanlara karşı tedavülde bulunan paralarındaki emniyet unsurlarını her ne kadar taklidi zor hale getirselerde modern matbaacılık tekniklerindeki gelişmeler hakiki paradan faydalanılarak sahte para yapımını kolaylaştırmaktadır.

1987 yılında ithalat rejiminde yapılan değişiklikle renkli fotokopi makinalarının da Ülkemize girişi kalpazanların işini kolaylaştırmıştır.
Bu gün için kalpazanlık suçu uluslararası boyutlarda işlenen organize bir suç görünümündedir.

Ceza Kanunumuzda bu suçu işleyenlere verilen cezaların yetersizliği bu suçun meslek halini almasında önemli rol oynadığı bu suçtan yakalanarak mahkum olan kişilerin serbest kaldıktan sonra yine israrla bu suçu işlemeye devam etmelerinden anlaşılmaktadır.

TÜRK CEZA KANUNUNDA KALPAZANLIK

Türk Ceza Kanununda Kalpazanlık suçu Altıncı bab'da 316 - 357. maddeler arasında ele alınmıştır. Buna göre yabancı veya Türk parası ayırımı yapılmadan bu suçu işleyenlere üç yıldan oniki yıla kadar hapis ve ağır para cezası verileceği ön görülmektedir.

-T.C.K'nun 320. maddesinde Bilmeyerek aldığı sahte parayı bilerek sarf eden veya başka suretle piyasaya süren kişiye altı aya kadar hapis ve 50 TL den aşağı olmamak üzere ağır para cezasına mahkum edileceği,

-Kanunun 331. maddesinde sahte parayı gerçek zannı ile aldıktan sonra sahteliğini farkedenlere üç gün içinde polise müracaat edip bunları nereden ve nasıl aldığını açıklamayan kişilerin cezalandırılacağı,

-T.C.K'nun 321. maddesinde ise Taklit veya Tağyir (Değiştirme) edilen paraların sahteliği kolaylıkla anlaşılabilir surette ise (İgfal kabiliyeti) ön görülen ceza üçte bir oranında indirilebileceği ifade edilmiştir.

SAHTE PARA OLAYLARI

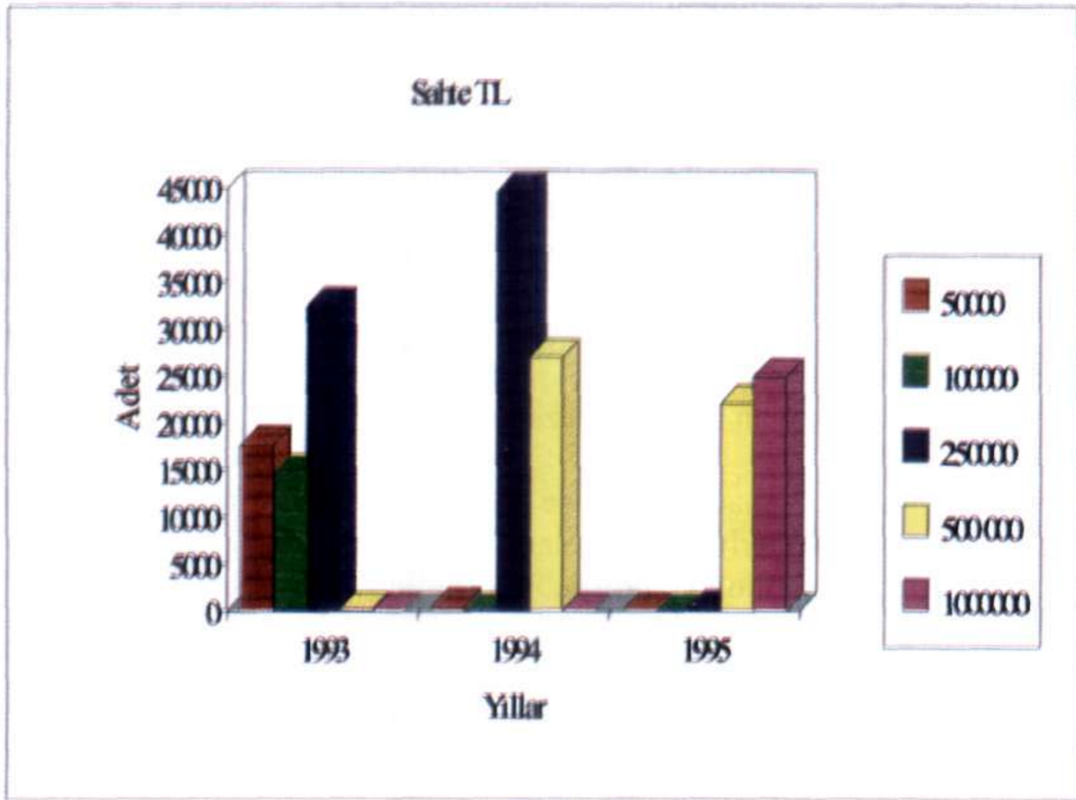
Ülke ekonomisinin olumsuz şartları, Türk Lirasının değer kaybetmesi, sık sık yeni tip banknotların tedavüle çıkartılması, Türk İnsanının yabancı paraya olan ilgisi ve özellikle 1567 sayılı kanunla döviz alış verişinin serbest bırakılması kalpazanlar tarafından iyi değerlendirilmektedir.

Halkımızın en fazla kullandığı yabancı paralar ABD doları, Alman Markıyla beraber Ülkemize komşu ülkelerden İran Riyali, Irak Dinarı ve Suriye Lirasının da kalpazanlar tarafından basıldığı görülmektedir.

Aşağıda Türk Lirasının, ABD dolarının ve Alman Markının yıllara göre dağılımı görülmektedir.

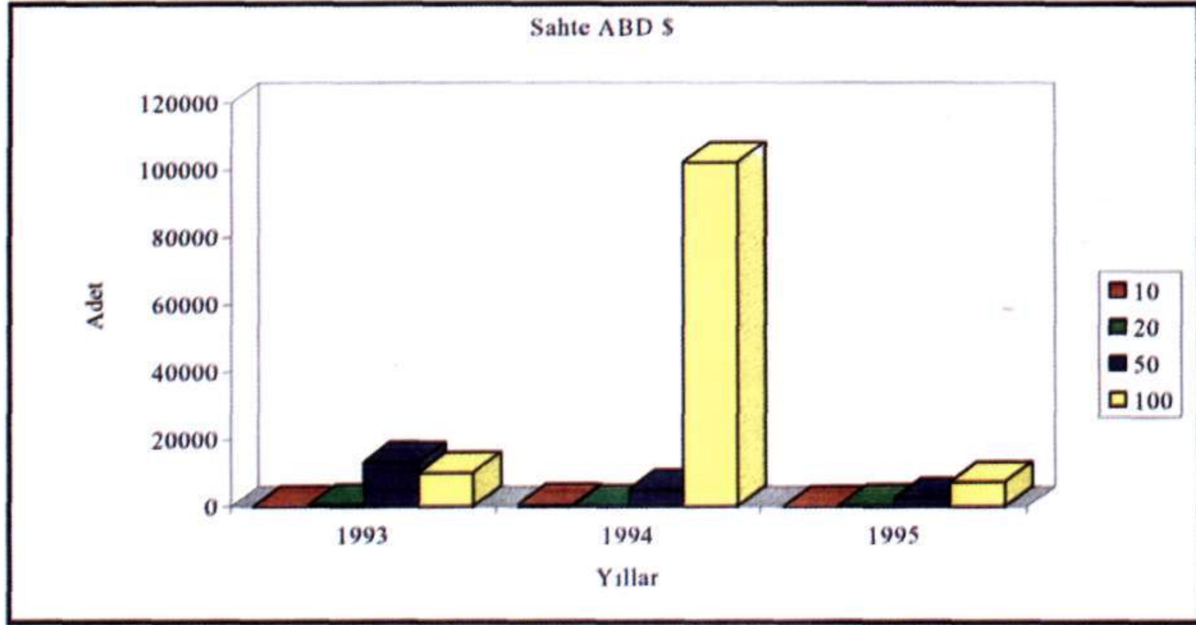
Türk Lirası

	50'Binlik	100'Binlik	250'Binlik	500'Binlik	1'Milyonluk
1993	17.684	14.700	32.461	96	0
1994	454	0	44.710	27.005	0
1995	0	1	252	22.082	24.897

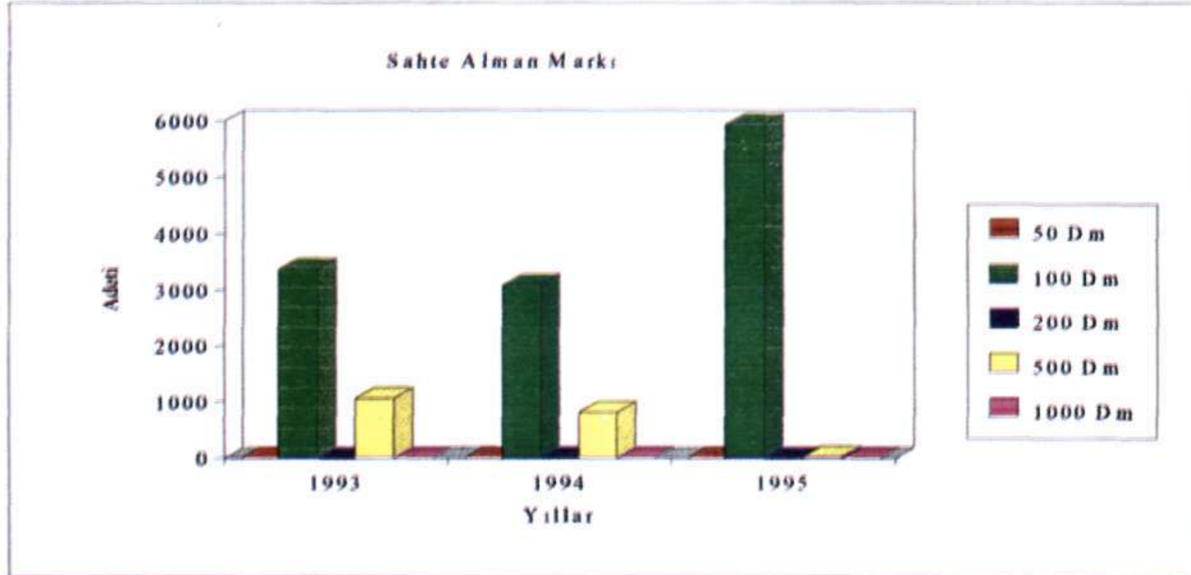
ABD Doları

	10 $	20 $	50 $	100 $
1993	0	614	13.143	10.197
1994	893	389	4.884	102.216
1995	2	410	2 531	7.387

Alman Markı:

	50 Dm	100 Dm	200 Dm	500 Dm	1000 DM
1993	0	3.373	1	1.060	5
1994	2	3.092	6	813	0
1995	0	5.925	2	27	1

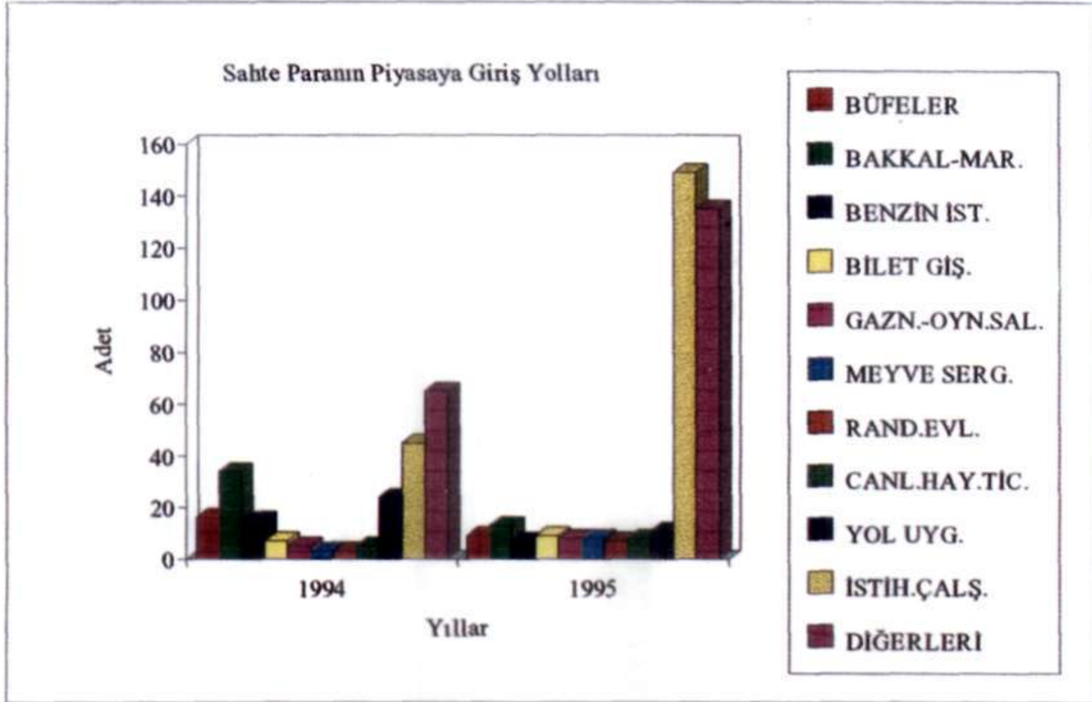
Küçük değerdeki banknot ile yüksek değerdeki banknotun sahtecilik giderleri birbirine yakın oldugu için dolaşımda bulunan enyüksek değerdeki küpürün basımına gidildiği, yabancı paralardan özellikle 50 ve 100'lük ABD dolarının, 100 ve 500 Alman Markının kalpazanlar tarafından basıldığı yukarıdaki tablolardan anlaşılmaktadır.

SAHTE PARANIN ELE GEÇİRİLMESİ YÖNTEMLERİ

Sahte paranın piyasaya şu metotlarla sürüldüğü görülmektedir:

a) Büfeler
b) Bakkal ve Marketler
c) Benzin İstasyonları
d) Bilet Gişeleri
e) Gazino ve Oyun Salonları
f) Meyve Serğileri
g) Randevü Evleri
h) Canlı Hayvan Ticareti
ı) Yol Uyğulamaları
i) İstihbari Çalışma
j) Diğerleri

İnsanların yoğun olduğu, alış veriş için çarşıya çıktıkları zamanlar kalpazanlar için en uygun ortamdır.

Yukarıdaki tablodan sahte paranın büfe, bakkal ve marketlerden sigara, içki, çerez vs. maddeler karşılığında yüksek değerdeki sahte banknot

küpürleri verilerek, benzin istasyonlarına, sinama, tiyatro gişeleri ve milli piyanğo bayiilerine, yaz mevsiminde meyve serğilerine, canlı hayvan ticareti, vs. yollarla piyasaya sürülmeye çalışıldığı görülmektedir.

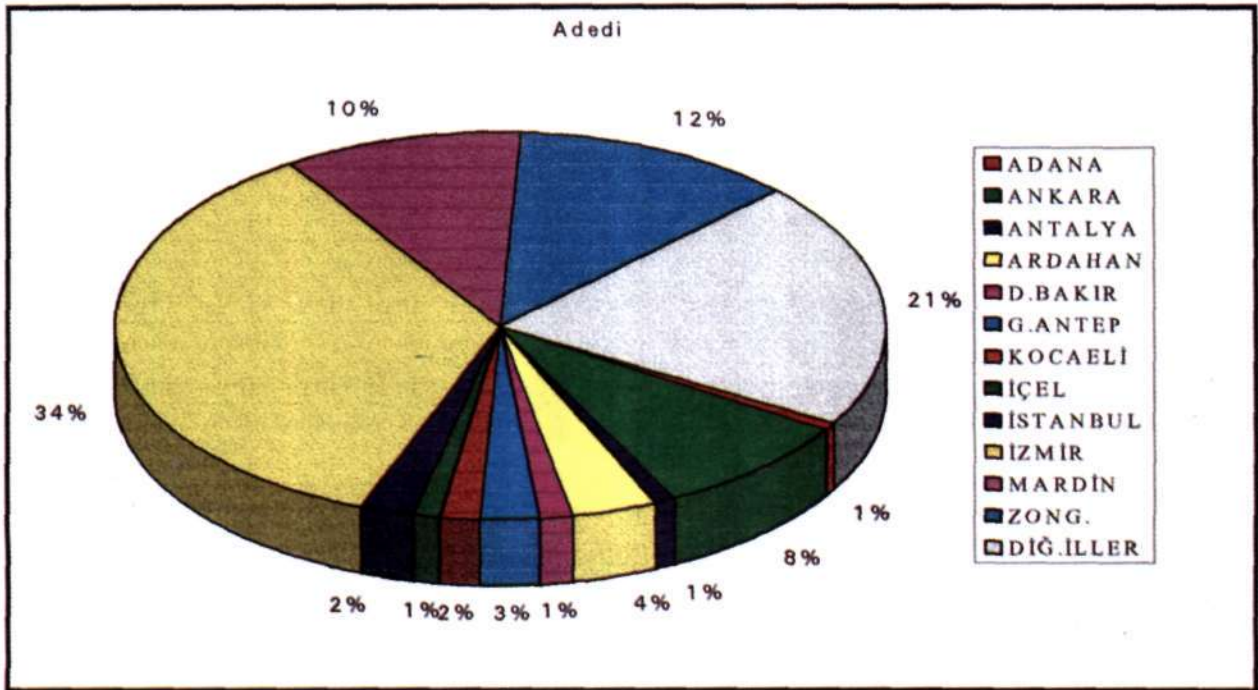
Bununla beraber polisin yaptığı yol kontrollerinde araç içerisinde ve şahısların üzerinde yapılan aramalarda, yapılan istihbari çalışmalar neticesinde sahte paranın piyasaya sürülmeden kalpazanların yakalandığı anlaşılmaktadır.

Sahte para olaylarında eski eser karşılığında sahte paranın da verildiği görülmektedir.

Sahte paranın piyasaya sürülmesinde büyük İller, turistik yöreler özellikle para sirkülasyonunun yoğun olduğu İllerin seçildiği aşağıdaki tabloda görülmektedir.

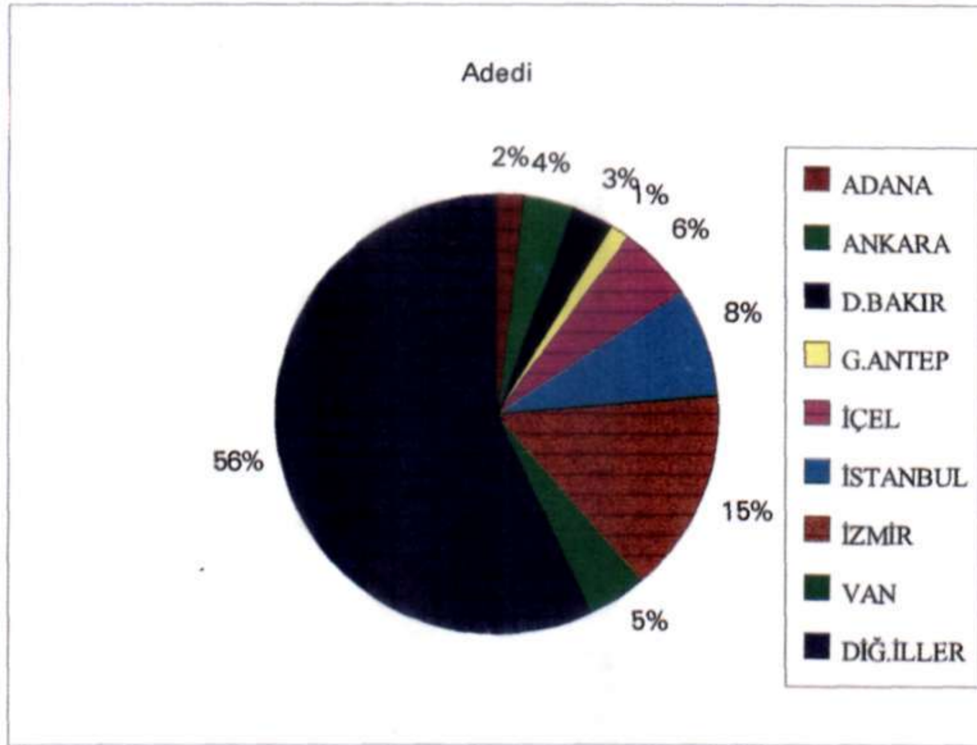
1994 Yılında En Fazla Sahte Para Yakalanan İllerimiz

	Olay	Sanık	Firar	Sahte Para Miktarı
ADANA	27	68	21	1.089
ANKARA	17	65	6	13.431
ANTALYA	23	59	14	1.310
ARDAHAN	8	14	0	5.746
D.BAKIR	21	45	5	2.233
G.ANTEP	13	54	9	4.157
KOCAELİ	28	17	16	2.803
İÇEL	35	113	11	1.652
İSTANBUL	13	55	6	3.387
İZMİR	38	103	32	56.141
ZONGULDAK	10	26	13	19.277
DİĞER İLLER	896	2068	-	32.923

1995 Yılında En Fazla Sahte Para Yakalanan İllerimiz

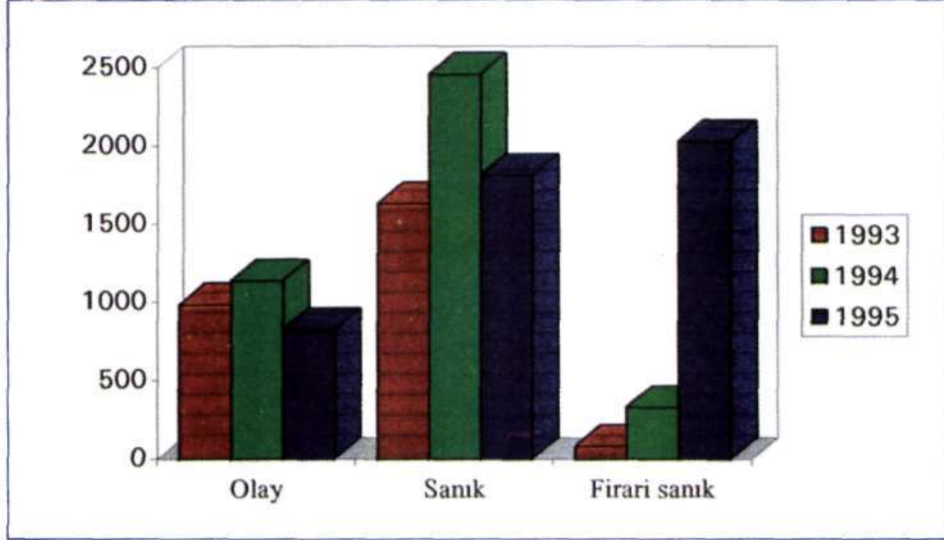
	Olay	Sanık	Firar	Sahte Para Mik.
ADANA	39	104	11	1.884
ANKARA	18	42	9	3.110
D.BAKIR	26	78	9	2.655
G.ANTEP	15	27	12	1.143
İÇEL	43	97	5	4.870
İSTANBUL	18	64	13	7.277
İZMİR	38	95	14	13.007
VAN	12	20	4	3.981
DİĞER İLLER	537	1486	114	49.846

1995 yılında miktar olarak en fazla sahte paranın İzmir, İstanbul, Ankara ve Diyarbakır İllerinde ele geçirildiği, Sahte para olaylarında İçel, İzmir, Adana, Ordu, Kocaeli, Bursa ve Diyarbakır illerinin ön sıralarda yer aldığı görülmektedir.

1995 yılında kalpazanlık suçunda 1994 yılına oranla bir düşüşün olduğu aşağıdaki tabloda görülmektedir. Bunun sebebi vatandaşlarımızın sahte para konusunda bilinçlenmesi, basın-yayın aracılığıyla bu konuda duyarlı kılınması ve polisin kalpazanlarla olan etkin mücadelesi nakit kullanımı yerine borsa ve bankacılık faaliyetlerinin gelişmesi şeklinde değerlendirilmektedir.

	Olay	Sanık	Firar
1993	983	1628	80
1994	1137	2458	329
1995	827	1811	2029

SAHTE PARA İLE KARŞILAŞINCA NE YAPILMALI

Sahte parayı gerçek zannı ile alan kişi veya kuruluşlar bu parayı nereden ve nasıl aldığını tarif etmek suretiyle üç gün içerisinde Emniyet Makamlarına teslim etmelidir.

Vatandaşlarımızın sanık durumuna düşme endişesi veya önemsememeleri, bu olaydan doğabilecek maddi zarara katlanmak yerine konuyu adli mercilere intikal ettirerek vatandaşlık görevini yerine getirmeli ve kanunun suç saydığı bir duruma düşmemelidir. Bu nedenle:

1-Sahte para alındığında sahte olduğu anlaşıldığı an sahte paranın geriy0e iade edilmemesi,

2-Sahte parayı aldığınız kişinin eşğalini, eger mümkünse kimlik bilgilerinin tesbit edilmesi,

3-Sahte parayı size veren kişi veya kişilerin oyalanarak polise bilgi verilmesi,

4-Yapılacak ihbarın piyasaya sahte para süren bir şebekenin faillerinin ortaya çıkartılmasına sebep olabileceğinin unutulmaması gerekmektedir.

SAHTE PARA TERÖR İLİŞKİSİ

Türkiye'nin Coğrafi konumu itibariyle Asya, Avrupa ve Ortadoğu'yu birbirine baglayan stratejik bir konumda bulunması, Türkiye üzerinden transit geçişlerin yapılması, Ülkemizin çeşitli ülke ve örgütler tarafından siyasi ve ekonomik gerekçelerle sabote edilmeye çalışılması kalpazanlık suçunun Türkiye'de işlenmesinde en önde gelen nedenler olarak görülmektedir.

Terör örgütü P.K.K kendisine maddi çıkar temin etmek amacıyla uyuşturucunun yanında getirisinin yüksek olması sebebiyle sahte para olayına da yöneldiği aşağıdaki olaylardan anlaşılmaktadır.

15.03.1994 tarihinde Muş İlinde P.K.K sempatizanı Ahmet ÇETİN ve arkadaşlarından sahte para ele geçirilmiş, Muş C.Başsavcılığı Hazırlık 1994 / 241 sayısına kayden tutuklanmıştır.

11.05.1994 tarihinde Aydın İli Kuşadası İlçesinde turistik yerlere eylem hazırlığı içerisinde iken Turan DENİZ ve Demirhan DENİZ isimli şahıslar üzerlerinde sahte para ile yakalanarak Kuşadası C.Başsavcılığı Hazırlık 1994 / 1309 sayısına kayden tutuklanmıştır.

06.06.1994 tarihinde Aksaray İlinde yapılan operasyonlarda ele geçirilen Yüksel EKİNCİ ve arkadaşları yapılan sorğulamada sahte paraların kendilerine P.K.K militanları tarafında piyasaya sürülmek üzere zorla verildiğini ifade etmişler, C.Başsavcılığı Hazırlık 1994 / 791 sayısına kayden tutuklanmıştır.

14.09.1995 tarihinde Adana İlinde piyasaya sahte para sürmek isterken yakalanan Temmavi ARSLAN yapılan sorğulamada sahte parayı kendisine P.K.K militanı Mehmet ÇAĞIN tarafından piyasaya sürülmek üzere verildiğini beyan etmiştir. Şahıslar Adana C.Başsavcılığı Hazırlık 1995 / 25427 sayısına kayden tutuklanmıştır.

24.08.1995 tarihinde İzmir İlinde yapılan bir operasyonda P.K.K üyesi Yusuf DELENER ve arkadaşları sahte para basımında kullandıkları matbaa ile beraber yakalanarak yüksek miktarda 1 Milyon Tl ve ABD doları ele geçirilerek İzmir C.Başsavcılığı Hazırlık 1995 / 40426 sayısına kayden tutuklanmıştır.

2-EVRAK SAHTECİLİĞİ (PASAPORT, VİZE VE KİMLİK CÜZDANLARI İLE DİĞER BELGELER)

Kimlik ve diğer belgelerin sahteciliği ise; dolandırmak, sabıkasını veya gerçek kimliğini gizleyerek menfaat sağlamak bir yasak yada sınırlamayı aşmak amaçları için yapılmaktadır.

Bu suçta genelde iki metod kullanılmaktadır;

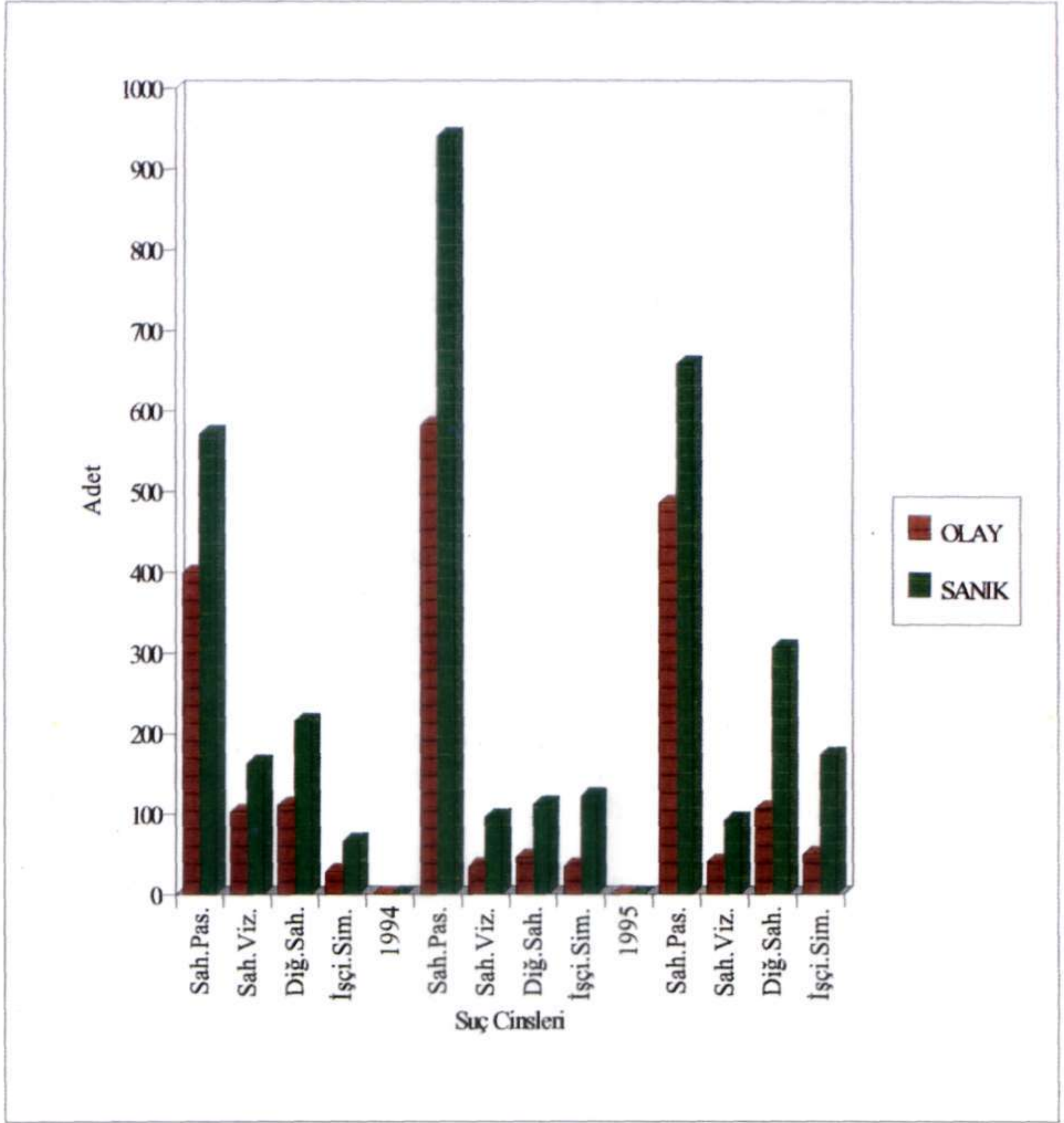
1- Sahih belgenin yetkisiz kişilerce kullanılması.
2- Belgenin tamamen sahte olması.

Pasaportlar üzerinde özellikle vize kolaylığı olan ve vizesi alınmış bir şahsın pasaportundaki fotoğrafın değiştirilmesi ya da bu pasaporttaki vizeli yaprağın koparılarak yurtdışına gönderilmek istenen şahsın pasaportuna tatbik edilmesi ile bu suç işlenmektedir. Ancak son zamanlardaki değişiklikler ile vizelerdeki çeşitli güvenlik tedbirlerinin artırılması ve fotoğrafın tahrifatsız ayrılmayacak şekilde düzenlenmesi sonucu, metod olarak vize başvurusu esnasında gerçeğe aykırı belgeler yardımıyla sağlanacak kolaylıklar sonucu vize alınması yoluna başvurulmaktadır.

Bu tür belgelerde tamamen sahte olan evrak sınıfına dahil edilebilir.

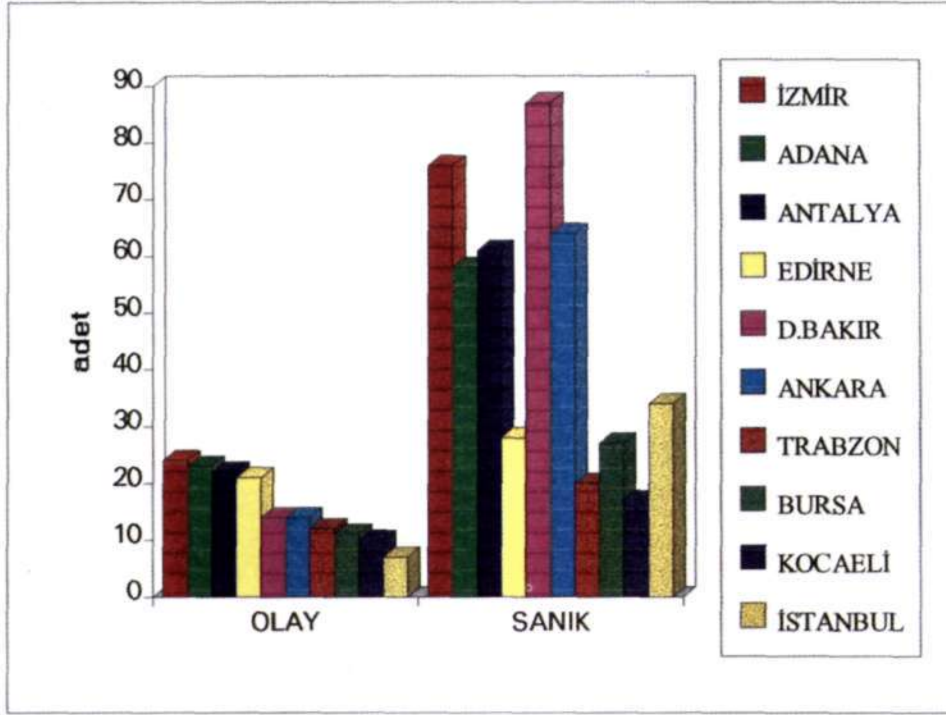
Bu zamana kadar yapılan çalışmalarımızın değerlendirilmesi sonucunda, yurtdışına yasadışı yollardan çıkışın büyük oranda başkasına ait pasaportlarla gerçekleştirildiği, suç işleyen yada bankalardaki hayali hesaplardan farklı kimliklerle para çeken şahısların başkalarına ait kimlik cüzdanlarını kullandıkları tesbit edilmiştir. Yine çoğumuzun bildiği gibi özellikle Amerika ve Avrupa ülkeleri başta olmak üzere bir çok ülkeye vatandaşlarımızın girişi ancak vize almak suretiyle mümkün olmaktadır. Pasaportlara vize almaksızın bu ülkelere giriş yasal yollardan mümkün değildir. Bu suçun yıllara göre dağılımı ise:

YIL	OLAY	SANIK
1994	662	1149
1995	631	1181

Son 3 yılın genel değerlendirmesini yapmak gerekirse ülkemizde sahtecilik suçunun genelde yurt dışına çıkmak amacıyla pasaportlar üzerinde tahrifat yoluyla yapıldığı, artan bir trend izlemekte olup ülkemizdeki ekonomik kriz dönemlerine paralel bir eğilim izlediği istatistiki verilerden rahatlıkla anlaşılmaktadır.

Aşağıdaki Grafikte 1995 yılı itibariyle pasaport, vize ve kimlik cüzdanları ile diğer belgelerdeki sahtekarlık suçunun yoğun olduğu illere göre dağılımı görülmektedir:

İstatistiki verilere göz atmak gerekirse; özellikle organize nitelikli sahte pasaport ve vize suçları ile işçi simsarlığı faaliyetleri iç içe girmiş durumdadır. Münferit pasaport veya vize sahteciliği suçları Hudut Kapılarında yoğunlaşarak dağılan Sovyetlerden ayrılan ülke vatandaşları da özellikle Trabzon gibi Karadeniz illerini bu geçişlerde tercih etmektedirler. İşçi simsarlığının uzantısı olarak yasadışı çıkış veya giriş yapacak kişiler İzmir, Antalya, İstanbul ve Edirne gibi Hudut Kapılarında ve Havaalanlarında yakalanmaktadırlar.

Belirtilenlerden de anlaşılacağı gibi ilgili ülkenin vizesini almak belirli şart ve zorlukları içermektedir. Bu anlamda vize işlemlerini takip etmek için yasadışı faaliyetlerde bulunan kişi veya şebekelerin simsarlık yaptıkları görülmektedir. Zira bu simsarlara vize işleri için aracılık etmeleri amacıyla müracaat eden şahıslar bu kişilerin sağladıkları sahte vesikaların Diploma, sanatçı belgesi v.s. gibi dökümanlarla vize müracaatında bulunmaktadırlar.

Ancak bu vatandaşlarımız her ne kadar bu konuda iyi niyetli ve eksik bilgi sahibi olsalarda Türk Ceza Kanunu gereğince sahtecilik suçundan hakkında yasal işlem yapılıp mağdur duruma düşmeleri sözkonusu olmaktadır.

Yapılan çalışmalar sonucunda bu suçun genelde;

a- Büyük metropollerde yoğunlaşıp,

b- Çıkış kapıları, gümrük ve hudutlardan yapıldığı,

c- Konsoloslukların bulunduğu illerde vize başvuruları sırasında verilen belgelerde sahteciliğe yoğun olarak başvurulduğu,

d- Bu suç yoluyla kendilerine sahte pasaport, vize veya kimlik cüzdanı temin eden şahısların genelde sabıkalı kişiler olduğu,

e- Özellikle İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerdeki belirli bölgelerde (Laleli, Topkapı, Sıhhiye, Ulus vb.) odaklaştığı tesbit edilmiştir.

Sahtecilik suçunu işleyen şahısların uyruklarına göre dağılımı:

UYRUĞU	SANIK SAYISI
IRAK	48
GÜRCİSTAN	20
AZERBAYCAN	12
B.D.T. (Sovyet)	12
İRAN	11
PAKİSTAN	11
AFGANİSTAN	6
BULGARİSTAN	5
ERMENİSTAN	3
HİNDİSTAN	3

Bu suçu işleyen Türk uyruklu şahısların nüfusa kayıtlı olduğu yer istatistiği ise;

İLİ	SANIK SAYISI
DİYARBAKIR	119
ŞANLIURFA	66
ADANA	38
KAHRAMANMARAŞ	36
ELAZIĞ	32
KONYA	29
MARDİN	29
GAZİANTEP	27
BİNGÖL	26
AKSARAY	24

3-NAYLON FATURA VE KREDİ KARTLARI SAHTECİLİĞİ

Bu suç ya hukuki prosedüre uygun olarak kurulmuş olan şirketlerin herhangi bir hizmet karşılığı olmaksızın haksız menfaat temin etmek veya vergi kaçırmak amacıyla ya da gerçekte mevcut olmayan, vergi mükellefiyeti

altına girmemiş, fason olarak kurulmuş bir özel veya tüzel kişinin mal ve hizmet karşılığı olmaksızın fatura keserek haksız menfaat temin edilmesi şeklinde işlenen bir suçtur. Birinci halde yani vergi veren bir kişinin (Özel-Tüzel) gerçeğe aykırı olarak fatura kesmesi durumunda 213 sayılı VUK'nun vergi kaçakçılığını düzenleyen hükümleri gereği, ikinci halde ise gerçekte var olmayan bir kişinin ticaret ünvanıyla mal ve hizmet karşılığı olmaksızın fatura tanzim edilmesi sözkonusu olup TCK'nun evrak sahteciliğine ilişkin hükümleri gereği işlenmiş bir suç sözkonusudur.

Her ne kadar bu suçun işlendiği sektörler itibariyle bir ayrım yapmak tam anlamıyla mümkün olmasa da özellikle büyük para akışlarının olduğu ve denetimin zor olduğu İnşaat, Dış Ticaret, Ulaşım gibi iş alanlarına ait faturaların tanzim edildiği ve bu faturaların yaklaşık en az 100 milyon liradan başlayarak Milyarlarla ifade edilebilen değerlere kadar yükselebildiği gözlenmiştir. Bu suçun son 3 yıl istatistiğine bakılacak olursa;

YIL	OLAY	SANIK
1993	29	108
1994	65	237
1995	74	235

genelde ekonomik sıkıntılara paralel olarak artan oranda trend izlediği gözlenmektedir.

Bu konu ile ilgili teşkilatımızca yapılan çalışmalar ancak tarafımıza intikal eden bir ihbar olması halinde mümkün olabilmekte, bunun haricinde direkt denetim yetkimiz olmaması nedeniyle ancak Maliye Bakanlığı görevlilerinin tesbit edebileceği olayların öğrenilmesi mümkün olabilmektedir.

Buna karşılık ilgili Bakanlıktan dairemize bu suçla ilgili olarak bildirilmiş herhangi bir olay bulunmamaktadır. Bu suç oranının ülkemizde ne kadar yaygın ve yoğun olduğunu tesbit edebilmek şu ana kadar tam anlamıyla mümkün olamamıştır. Bu yönde Maliye Bakanlığının, vergi mükellefi olan şirketlerin gider gösterip diğer bir ticaret hukuku kişisine gelir olarak kaydedilen meblağların mukayesesini yapabilecek bir sistemi işletip uygulayabilmesi bu suçun önlenmesi ve caydırıcılık yönünden çok önemli olduğu değerlendirilmektedir. Gerçekten de özellikle 1980-1990 yılları arasında gerek hayali ihracaat yoluyla ve gerekse diğer sahtecilik yollarıyla devletimiz yüklü miktarlarda zarara uğratılmıştır.

Kredi kartları ile yapılan sahteciliğe değinmek gerekirse;

Ülkemizde artan enflasyon sonucu nakit para taşımanın zorluğu, alış-verişlerde sağlanan kolaylık ve dünyanın çeşitli yerlerinde kullanabilme imkanı nedeniyle çek ve kredi kartı kullanımı yaygınlaşmıştır. Bu bağlamda ülkemizdeki bankaların tümü visa ve on-line sistemine geçmişler, bazı bankalar da (Yapı Kredi ve Pamukbank gibi) otomatik para çekimini sağlayan ATM cihazlarını paylaşmak suretiyle bir makinada birden fazla Bankanın kredi kartı kullanımına geçmişlerdir.

Kredi kartı kullanımı sisteminden kaynaklanan boşluklar sonucu dünyada olduğu gibi ülkemizde de yeni de olsa bu alanda dolandırıcılık suçları işlenmeye başlanılmıştır. .

Bu suçun işlenilmesinde genel olarak izlenen metotların bazıları ise;

1- Kayıp ve çalıntı kartlar
  a) Kullanımda kayıp olması
  b) Kullanımda çalınması
  c) Postada kayıp olması veya çalınması
2- Sahte kartlar olarak
  a) İmal edilmesi
  b) Değiştirilmesi
  c) Boş plastik (white plastic) kartların kullanılması
  d) Manyetik şerit sahteciliği
3- Sahte belgelerle kart başvurusu
4- Üye işyeri dolandırıcılığı
5- Satış belgeleri üzerinde tahrifat
6- Telemarketing ve ve İnternet yoluyla yapılan dolandırıcılığı.
7- ATM (Para çekme makinesı) dolandırcılığı.
8- Satış belgesinin çoğaltılması ve belge aklanması
yöntemiyle bu suç işlenmektedir.

Ülkemizde bu güne kadar kayıp, çalıntı ve sahte kartlar ile çeşitli ATM (Para Çekme Makinası) aracılığıyla yapılan dolandırıcılık türlerine rastlanılmıştır.

B-İŞÇİ SİMSARLIĞI

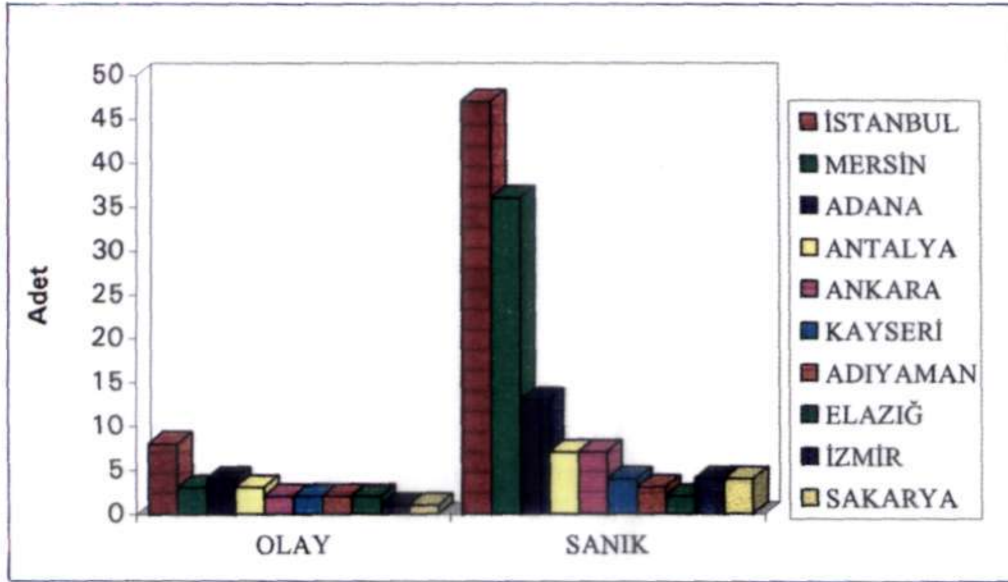
Ülkemizin ekonomik durumuna paralel olarak, işsizlik sorunu her gün artan oranda bir problem olarak önümüze çıkmaktadır.

Ülkemiz diğer Avrupa ülkeleri ile mukayese edildiğinde nüfus artış oranı oldukça fazladır. Artan bu nüfusa da iş bulmak zor bir olay haline gelmektedir.

Gerçekten İş ve İşçi Bulma Kurumunun 1995 yılı istatistiki verilerine göre sadece 1995 Eylül ayındaki kayıtlı işsiz sayısının 434403 kişi olup, yine bu ay itibariyle iş bulma başvurusunun 39708 kişi olduğu ve işe yerleştirilenlerin 28316 kişi olduğu görüldüğünden ülkemiz açısından iş gücü yönünden arzın çok fazla olmasına rağmen yatırım ve iş alanı eksikliği nedeniyle iş gücü talebinin ve iş bulma imkanının oldukça düşük oranda olduğu rahatlıkla görülebilmektedir.Bu durumun doğal sonucu olarak vatandaşlarımızın iş bulmak amacıyla refah ve sosyal yaşam düzeyi yüksek olan Avrupa ülkelerine yönelerek, buralarda iş bulmak amacıyla çeşitli simsarların aracılığıyla bu ülkelere legal veya illegal olarak gitmeye teşebbüs etmektedirler. Ancak elimizdeki istatistiki verilerden de rahatlıkla görülebileceği gibi genellikle İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerimizde faaliyet gösteren işçi simsarları 1500-7500 DM arasında değişen yüksek meblağlar karşılığında özellikle düzenledikleri sahte belgeler ile bu şahıslar adına vize temin ederek, yurtdışına göndermeye çalışmaktadırlar. Ancak ister yurtdışına gönderilmiş olsun, isterse ülkemizden çıkmadan yakalanmış olsunlar bu şahıslar yurtdışında iş bulamamakta hem ülke itibarımızı dış ülkeler nezdinde zedelemesi yanında ciddi oranda maddi kayıpla birlikte hayal kırıklığına da sebeb olmaktadır.

Tabii ki bir çok yasadışı faaliyetlere el atmış olan başta PKK olmak üzere illegal terör örgütleri bu tür kanunsuz geçişlerde gerek komisyon almak suretiyle finansman temini ve gerekse suç işlemiş örgüt elemanlarını ülkeden kaçırmak maksadıyla benzer faaliyetlerde aktif rol oynamaktadırlar.

Nitekim, özellikle Batı Avrupa ülkelerinin politikaları sonucu olarak siyasi iltica taleplerinin bu tür yasadışı terör örgütü, sempatizanı veya amaçları doğrultusunda eylem yapmış olup adli makamlarca hakkında işlem yapılanların belgelendirilmesini bu taleplerinin kabul edilmesinde geçerli ve yeter şart olarak aranmakta olup örgütle bağlantısı bulunmayan şahısların bile salt siyasi iltica talepleri kabul edilsin diye bu örgütlerin, yürüyüş ve faaliyetlerine katıldıkları yapılan çalışmalardan anlaşılmaktadır.

Elimizdeki istatistiki verilere baktığımızda haklarında çeşitli nedenlerle sınırdışı ve yurda giriş yasağı kararı alınan yabancıların yıllara göre dağılımı;

1993 yılında 1377 kişi

1994 yılında 1991 kişi

1995 yılında ise 450 kişidir.

Ülkemizden yasadışı çıkışı başarmış olsalar bile yurtdışına gidebilen vatandaşlarımız hakkında ise elimizde sayısal değerler bulunmamakla birlikte; ya iş bulamayıp ortada kalmaları sonucu kendi istekleriyle veya yabancı ülke görevlilerince illegal geçişleri nedeniyle yakalanarak ülkemize iade edilmelerinin oldukça yoğun olduğu gözlenmektedir. Tüm bunlara ek olarak haklarında ayrıca adli işlem yapılmaktadır.

İşçi simsarlığı olayları; sayısal değerler ele alınarak incelenecek olursa; bu suçun özellikle metropol ve kozmopolit nitelikler taşıyan, nüfusu yoğun şehirlerde yoğunlaşıp, yurtdışına gitmek isteyen şahıslarla simsarların buluşup iş takiplerini yaptıkları yerlerdir. Bu anlamda Kayseri, Adıyaman, Elazığ gibi şehirler işçi göndermekte, İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana gibi şehirlerimiz ise simsarların odaklaşıp iş takiplerini yapmaktadırlar.

Antalya, Mersin, İzmir gibi şehirlerden ise sahte pasaport, vize veya belgelerle yada diğer yöntemlerle yurtdışına geçişler sağlanmaktadır.

Elimizdeki sayısal göstergeler sadece ele geçirilen döküman ve şahısları yansıtmakta olup her nasılsa yurtdışına çıkanlar hakkında ilgili ülkeler bilgi vermediği için bir çok olayı belirleme imkanı da bulunmamaktadır.

İşçi simsarlığı suçunu işleyen şahısların nüfusa kayıtlı olduğu yer istatistiği ise;

İLİ	SANIK SAYISI
DİYARBAKIR	12
ADIYAMAN	6
İÇEL	6
GÜMÜŞHANE	5
İSTANBUL	4
ŞANLIURFA	3
EDİRNE	3
MALATYA	2
MARDİN	2
KAYSERİ	2

C-SOLVENTLERİN AKARYAKITA KARIŞTIRILMASI

Solventler çeşitli (Boya, Tekstil, Kimya vb.) sanayi kollarındaki üretimde hammadde olarak kullanılan ve hekzam toluol, benzol, nafta, heptam, pentam, toluen ve benzen gibi maddelerden oluşmaktadır. Bu maddelerin maliyet fiyatları itibariyle akaryakıt fiyatlarından daha düşük olması ticarete hile karıştıran bazı kişilerce akaryakıta bu maddelerin karıştırılması sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Ancak karışımlı akaryakıtı kullanan motorlu araçlar üzerinde bu madde önemli oranda mekanik ve teknik arızalara neden olmaktadır. Solventlerin ülkemize ithalinde ithal eden firmalardan taahhüt belgesi alınarak bu maddelerin amaçları dışında kullanılmaları önlenmeye çalışılmaktadır.

Sözkonusu maddelerin akaryakıta karıştırılması durumunda TCK'nın ticarete hile karıştırılması suçunu düzenleyen 363 ncü maddesine göre 6 aydan 1 yıla kadar hapis cezası öngörülmüş ayrıca Tüketicinin Korunması Hakkındaki kanun hükümlerine göre yasal işlem yapılmaktadır. Ancak CMUK 104 ncü maddesine göre bu suçtan genelde tutuklama yapılmamaktadır. Diğer yandan bu olay akaryakıt kaçakçılığı olmadığı için ilgililer hakkında 1918 sayılı kaçakçılığın men ve takibine dair kanunun hükümleri uygulanamayacaktır. Ancak mağdur olup hileli benzin alanların da Tüketiciyi Koruma Kanunu'na göre dava açmaya yönelmeleri bu suçun önlenmesinde önemli bir unsur olarak ortaya çıkmaktadır.

Solventlerin akaryakıtla karıştırılmasıyla ilgili olarak yapılan ihbar ve şikayetlerin değerlendirilebilmesi için bu maddelerin ilgili kuruluşlarca tahlil ettirilmesi gerekmektedir. Her ne kadar Petrol Ofisi Genel Müdürlüğünün

Türkiye çapında 11 bölgesinde karışımla akaryakıt tahlillerini ücretsiz yapılması sözkonusu isede bu durum ancak Petrol Ofisi bayileri ile ilgili olaylarla sınırlı tutulmuştur.

İllerin tahlil konusundaki sıkıntısı özellikle maddi yönden henüz tam anlamıyla çözülememiştir. Bu konuda tahlil ücretlerinin C.Savcılıklarının suçüstü ödeneklerinden veya tüketiciyi korumakla yükümlü Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüklerince ödenmesi ve kendilerine yeterli ödeneğin tahsis edilmesi önemli bir sorunu çözmüş olacaktır. Son yıllarda yapılan çalışmalar neticesinde bu suçun gittikçe artan bir trend izlediği gözlenmektedir.

Aşağıdaki istatistiki verilerden de görülebileceği gibi bu suç fazla değişmeyen bir oranda ekonomik sıkıntılara paralel olarak, Ankara, Artvin, Diyarbakır, İstanbul, Bursa, İzmir ve Kocaeli gibi illerimizde yoğun olarak işlenmektedir:

YIL	OLAY	SANIK
1993	19	28
1994	16	32
1995	11	31